

Boligsocial helhedsplan
for
Gellerup og Toveshøj
2014-2017

1.	Forord	4
2.	Resumé	4
3.	Baggrund - boligområdet og perspektiverne i det boligsociale arbejde	5
3.1.	Effekt mål.....	5
3.2.	Beboerne i Gellerup Toveshøj	7
3.2.1.	Aldersfordeling	7
3.2.2.	Voksne uden for arbejdsmarkedet.....	8
3.2.3.	Forsørgelsesgrundlag.....	8
3.2.4.	Beboersammensætning	9
3.2.5.	Herkomstlande	10
3.3.	Udvikling på boligsociale indikatorer	10
3.3.1.	Kriminalitetssigtede.....	11
3.3.2.	Hærværk	11
3.3.3.	Fraflytninger	11
3.3.4.	Gellerup Toveshøj i forhold til Aarhus.....	12
3.4.	Samarbejdspartnere i lokalsamfundet	13
4.	Vision og mål	13
4.1.	Erfaringer fra prækvalifikationen	13
4.2.	Vision	14
5.	Indsatserne	16
	Samarbejdspartnere	16
5.1.	Indsatsområde 1: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv	17
5.1.1.	Opkvalificering med Ungdomsskolen.....	17
5.1.2.	Get2Job.....	18
5.1.3.	Virksomhedsskolen.....	20
5.1.4.	Get2Ed	22
5.1.5.	Lektiehjælp	24
5.2.	Indsatsområde 2: Børn, unge og familier	26
5.2.1.	Fritidspatruljen	26
5.2.2.	Beboerrådgivning	28
5.3.	Indsatsområde 3: Beboernetværk, inddragelse og demokrati.....	30
5.3.1.	Samvirket.....	30
5.3.2.	Velkomst.....	32

5.3.3.	Byggeriets Frokostkøkken.....	34
5.3.4.	Foreningsunderstøttelse	36
5.3.5.	Foreningernes Hus/Beboerhuse.....	38
5.3.6.	Verdenshaverne	40
5.3.7.	Tryghedsvandring.....	41
5.3.8.	Blokambassadører	41
5.4.	Indsatsområde 7: Image og kommunikation.....	45
5.4.1.	Kommunikationsmedarbejder.....	45
5.4.2.	Beboerredaktion.....	47
6.	Organisering og evaluering.....	48
6.1.	Organisation	48
6.2.	Boligsocial leder.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
6.3.	Organisering i det boligsociale sekretariat	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
6.4.	Evaluering	52
7.	Overordnet tidsplan/milepælsplan for hele helhedsplanen	52

1. Forord

Gellerup og Toveshøj er mål i indbyggertal på størrelse med en mindre købstad som Ebeltoft og arealmæssigt fylder området et par kvadratkilometer. Der er med andre ord tale om rigtig mange mennesker på meget lidt plads.

I forhold til sociale faktorer er Gellerup og Toveshøj sammen med Bispehaven de eneste områder, som slår ud med mere en dobbelt så mange udsatte beboere på alle målbare kategorier i kategoriseringsmodellen for udsatte boligområder i Aarhus.

I løbet af de fire år, som denne helhedsplan dækker, kommer der til at ske voldsomme fysiske forandringer i området: nedrivninger af skoler og boligblokke, en ny børneby, et nyt handelsstrøg midt igennem bebyggelserne, nye kontorkomplekser, nye beboerhuse og nye grønne områder for at nævne de mest markante.

Men det er ikke det hele. Der kommer også over 1200 arbejdspladser i området i denne periode: over 200 midlertidige arbejdspladser i forbindelse med byggerierne og over 1000 nye permanente arbejdspladser, som kommer fra flere kommunale forvaltninger.

Den boligsociale helhedsplan skal bidrage til at sikre, at beboerne i området er trygge og oplever, at helhedsplanen – både den fysiske og den boligsociale – er et gode for dem, også i byggefasen. Beboerne skal i videst mulige omfang opleve, at de kan bidrage positivt til disse ændringer: som frivillige, medarbejdere og studerende og ikke mindst som børn, unge, voksne og ældre.

Det vigtigste i en helhedsplan – om den er fysisk eller boligsocial – er at huske, at Gellerup og Toveshøj for beboerne først og fremmest er deres hjem. Det er rammen om deres liv og dagligdag, og det er vores pligt som boligsociale medarbejdere at leve op til visionen om at skabe et attraktivt boligområde – først og fremmest for beboerne.

2. Resumé

Den boligsociale helhedsplan løber fra 1. januar 2014 til 31. december 2017. De grundlæggende værdier er udarbejdet i samarbejde med beboere og professionelle i området og kan koges ind til tre ord: *gennemsigtighed*, *bæredygtighed* og *samarbejde*. Disse værdier går igennem i alle indsatser: beboerne skal føle sig inkluderet, indsatserne skal gøre beboerne i stand til at fungere som ethvert andet lokalsamfund og ikke mindst er vi altid sammen om at løse opgaven – om det er myndigheder, civilsamfundet eller erhvervslivet.

Den boligsociale helhedsplan for Gellerup og Toveshøj er inddelt i fire indsatsområder:

- Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
 - Over 50 % af de voksne i området står uden for arbejdsmarkedet, og kun godt 60 % af de unge er i gang eller færdige med en ungdomsuddannelse. Disse tal er alarmerende og kræver derfor særlig opmærksomhed. Med indsatser som uddannelsesvejledning, virksomhedsskole, praktikformidling og job- og uddannelsescoaching mener vi at kunne rykke både voksne og unge i retning af arbejdsmarkedet.
- Børn, unge og familier
 - Gellerup og Toveshøj har over 50 % unge under 21 år. Der er et stort udbud af aktiviteter for børn og unge i området, men også et behov for at synliggøre disse aktiviteter og kvalificere

dem, så særlige grupperinger ikke lukker sig om sig selv. Vi tilbyder legeaktiviteter for børn i SFO-alderen, understøttelse af foreningernes aktiviteter for børn og unge, fritidsjobs til de unge, og en familierettet indsats i form af beboerrådgivningen.

- Beboernetværk, inddragelse og demokrati
 - Området har et rigt foreningsliv, som med Foreningernes Hus har fået et samlingssted, der for alvor har fået etniske grupper til at snakke sammen og samarbejde på tværs. Denne gode udvikling vil vi understøtte yderligere med kvalificering af foreningernes organisering og aktiviteter – både i Foreningernes Hus, men også ude i området. Toveshøjs eget beboerhus Laden er drevet med kommunal støtte og har gode faciliteter i form af køkken, spisesal og forskellige foreningslokaler. Disse vil vi inddrage i beboerindsatsen med en opgradering af administrationen og på sigt etablere et frokostkøkken til hele området. Endelig har Samvirket over en årrække bevist sin styrke som et lokalt forum til deling af informationer mellem myndigheder, professionelle og beboere på tværs – og denne indsats understøtter vi selvfølgelig også.
- Image og kommunikation
 - Gellerup (og Toveshøj) er landskendt som et af de absolut mest udsatte boligområder i Danmark med massive sociale problemer. Den boligsociale helhedsplan vil understøtte, at lokalområdet får en stærk og effektiv platform til nyhedsformidling og vidensdeling, som i videst mulige omfang er udført af og med beboerne. Der skal være en beboerredaktion, som engagerer beboerne i nyhedsformidling på alle tilgængelige platforme. Vi laver en særlig indsats til at byde tilflyttere, gæster og professionelle velkommen på en ordentlig måde med hhv. blokambassadører, beboerguides og introduktion til området gennem Samvirket. Vi har tryghedsvandring, hvor beboere er i dialog med administration og myndigheder om konkrete, tryghedsskabende fysiske ændringer i området, hvilket er ekstra aktuelt mens hele området er en byggeplads. Endelig har det været et fokuspunkt i prækvalifikationen, at koordinering og kommunikation omkring helhedsplanen skal være tydelig. En kommunikationsmedarbejder vil sammen med den boligsociale leder sikre, at både medarbejdere, samarbejdspartnere og ikke mindst beboere ved hvad der foregår og føler sig hørt og inddraget i aktiviteterne.

Der er en særlig opmærksomhed på de socioøkonomiske perspektiver i indsatserne. Verdenshaverne, frokostkøkkenet, beboerredaktionen, blokambassadørerne mm. har et potentiale for at engagere udsatte borgere i produktive stillinger og levere en ydelse, som kan leve på delvist kommercielle vilkår. Det vil være en målsætning, at alle potentielt indtægtsgivende delprojekter undersøger mulighederne i at etablere sig som socioøkonomiske virksomheder. I forbindelse med dette vil vi ansøge om at deltage i Det Sociale Vækstprogram, når helhedsplanen er etableret.

Den boligsociale styregruppe varetager fremdrift og koordinering af helhedsplanens beskrevne indsatser, mål og visioner og består af de aktører, som har direkte aktier i den boligsociale helhedsplan, herunder kommunen og beboerdemokratiet.

Alle aktiviteter i den boligsociale helhedsplan evalueres i slutningen af hvert år ved en mindre lokal evaluering samt en større ekstern evaluering i 2016 og 2017, der skal bidrage til at fremtidssikre det boligsociale arbejde.

3. Baggrund - boligområdet og perspektiverne i det boligsociale arbejde

3.1. Effektmål

Det boligsociale arbejde skal indgå i et tæt koordineret samarbejde med områdets fysiske helhedsplan og have fokus på de sociale aspekter, udfordringer og muligheder, der opstår i forbindelse med de fysiske

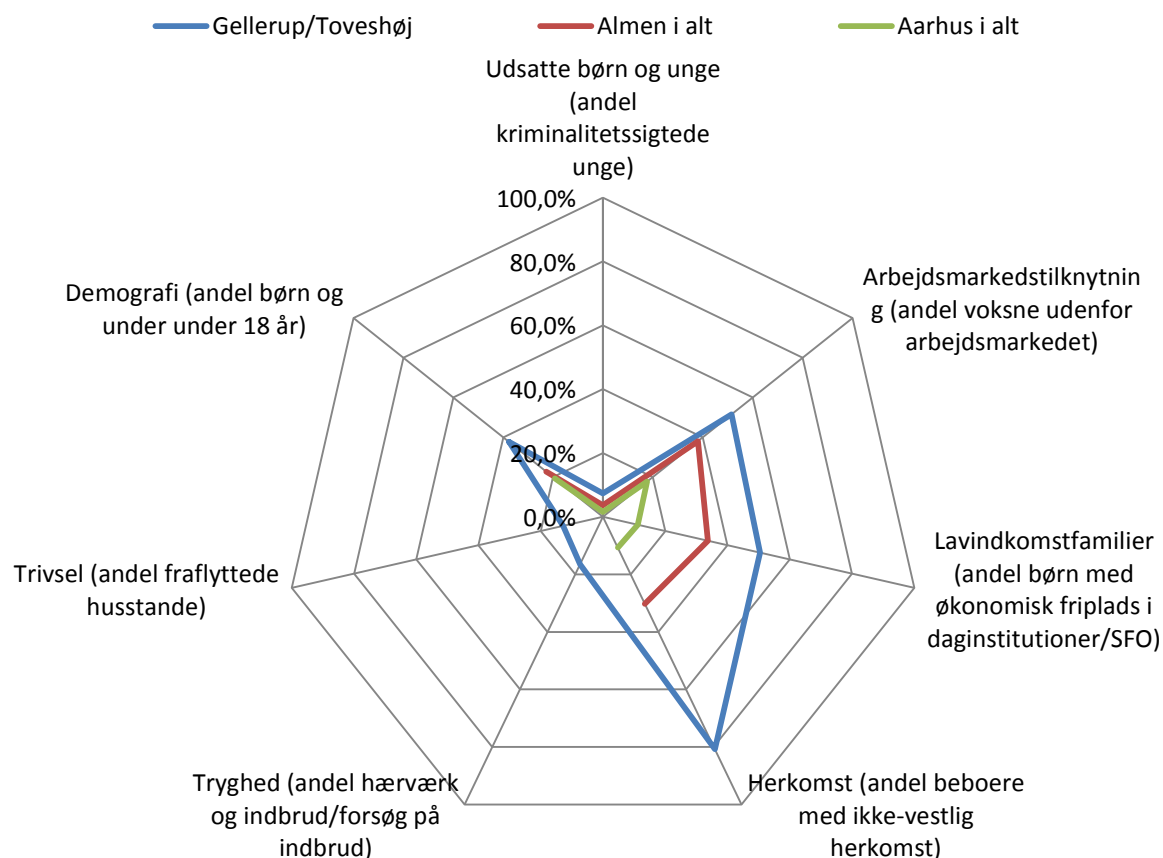
forandringer. Der tages helt naturligt og konkret udgangspunkt i de vedtagne effektmål for den fysiske helhedsplan, som også gælder for den boligsociale helhedsplan.

Effektmålene kan i korte træk opsummeres til, at man ønsker at flytte Gellerup og Toveshøj op på niveau med resten af Aarhus på alle målbare indikatorer – hverken mere eller mindre. Med det fireårige perspektiv, der er i den boligsociale helhedsplan i forhold til det tyveårige perspektiv, der oprindeligt er i den fysiske helhedsplan, kan vi ikke nå det inden for én social helhedsplan. Men det er sikkert, at hverken den fysiske eller den sociale helhedsplan løser opgaven alene. Det er en opgave for både helhedsplanerne, beboerne og myndighederne i fællesskab. Målet for herværende sociale helhedsplan er, at der opleves fremgang på alle otte målbare kategorier i løbet af de fire år, den løber i.

Aarhus Kommune og byens almene boligorganisationer arbejder aktuelt med en kategoriseringsmodel og i forlængelse heraf med en boligsocial strategi for byens udsatte boligområder. Der er otte indikatorer i kategoriseringsmodellen:

- Arbejdsmarkedstilknytning, målt som andel voksne uden for arbejdsmarkedet.
- Ungdomskriminalitet, målt som andel kriminalitetssigtede unge (10-17 år).
- Tryghed, målt som andel registrerede hærværk og indbrud/forsøg på indbrud.
- Ungdomsuddannelse, målt som andel 24-årige, der ikke har afsluttet eller ikke er i gang med en ungdomsuddannelse.
- Voksensundhed, målt som andel voksne modtagere af helbredsbetiget overførelsesindkomst.
- Lavindkomstfamilier, målt som andel børn med friplads i daginstitution/SFO.
- Børns trivsel, målt som andel gennemsnitlig skolefravær (0-10 kl.)
- Udsatte børn og unge, målt som andel unge med dag- og døgnforanstaltninger.

Kigger man på Gellerup i forhold til Aarhus og de almene boligområder generelt, ser det således ud:

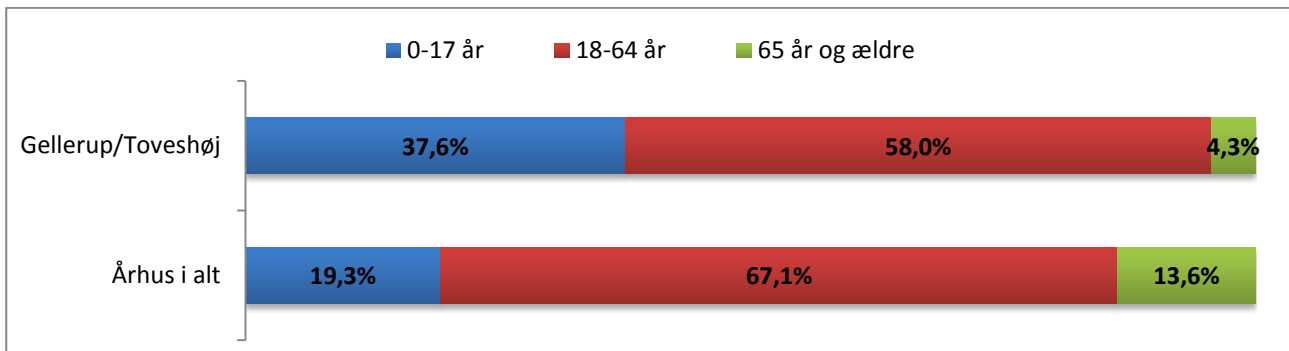
3.2. Beboerne i Gellerup Toveshøj

Gellerup Toveshøj er typisk 70'ers betonbyggeri med ensformige blokke, monofunktionalitet og lukkethed i forhold til det omkringliggende samfund. Der er 1776 boliger i Gellerupparken og 624 boliger i Toveshøj, og der bor 6920 beboere i området pr. 1. kvartal 2013.

3.2.1. Aldersfordeling

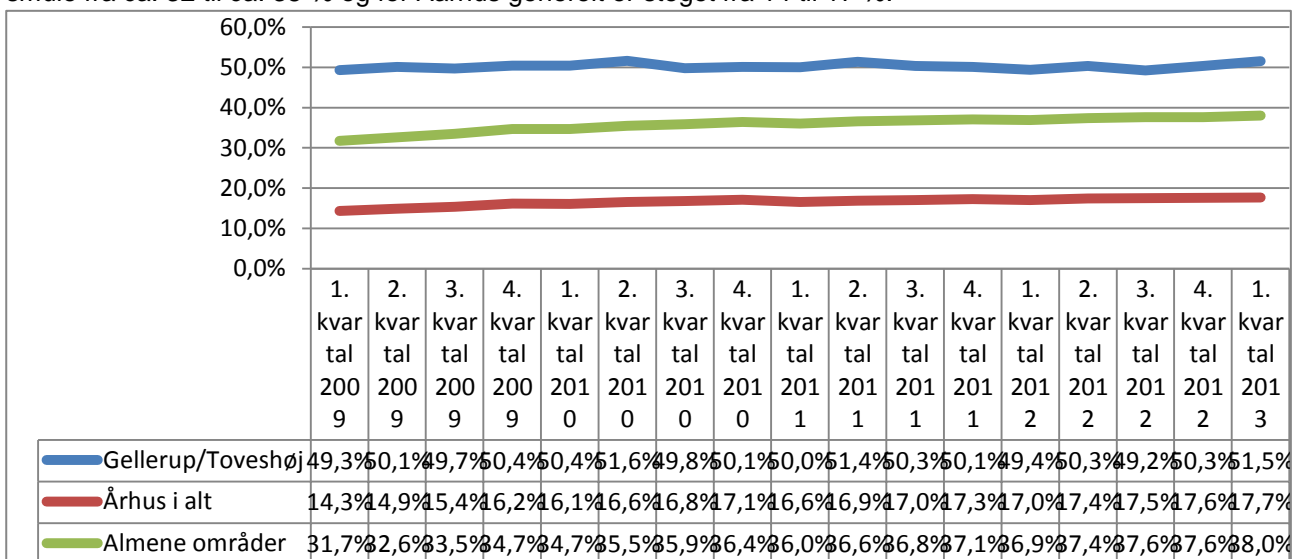
Aldersfordelingen for området viser som tidligere nævnt, at en meget stor del af beboerne er under 18 – over halvdelen, hvis man tager unge op til 21 med. De mange børn og unge i området betyder, at Gellerup Toveshøj opleves som et sted med masser af liv på godt og ondt. Situationen sættes på spidsen af den spredningsordning, Aarhus Kommune har indført over for børn med ikke-alderssvarende danskundskaber. Ordningen har positive konsekvenser i form af bedre skolemæssige resultater for en del af eleverne, men også store negative konsekvenser for fritidslivet i området, fordi Gellerup og Toveshøjs børn i skolealderen er spredt ud over hele byen og oplever en fragmenteret hverdag, hvor der ikke er sammenhæng mellem skole og hjemstavn. Der er eksempelvis ikke et lokalt SFO-tilbud i området.

Denne situation stiller store krav til nærmiljøets tilbud til børn og unge, og der ligger en stor udfordring i at få Gellerup Toveshøjs unge beboere væk fra gaden og i gang med sunde aktiviteter i lokale foreninger og fritidstilbud. Grupper af drenge og unge mænd, der hænger ud i boligområdet uden opsyn med uroskabende adfærd eller hærværk og kriminalitet til følge kan medvirke til at gæster og nogle af beboerne oplever det som utrygt at færdes i området.

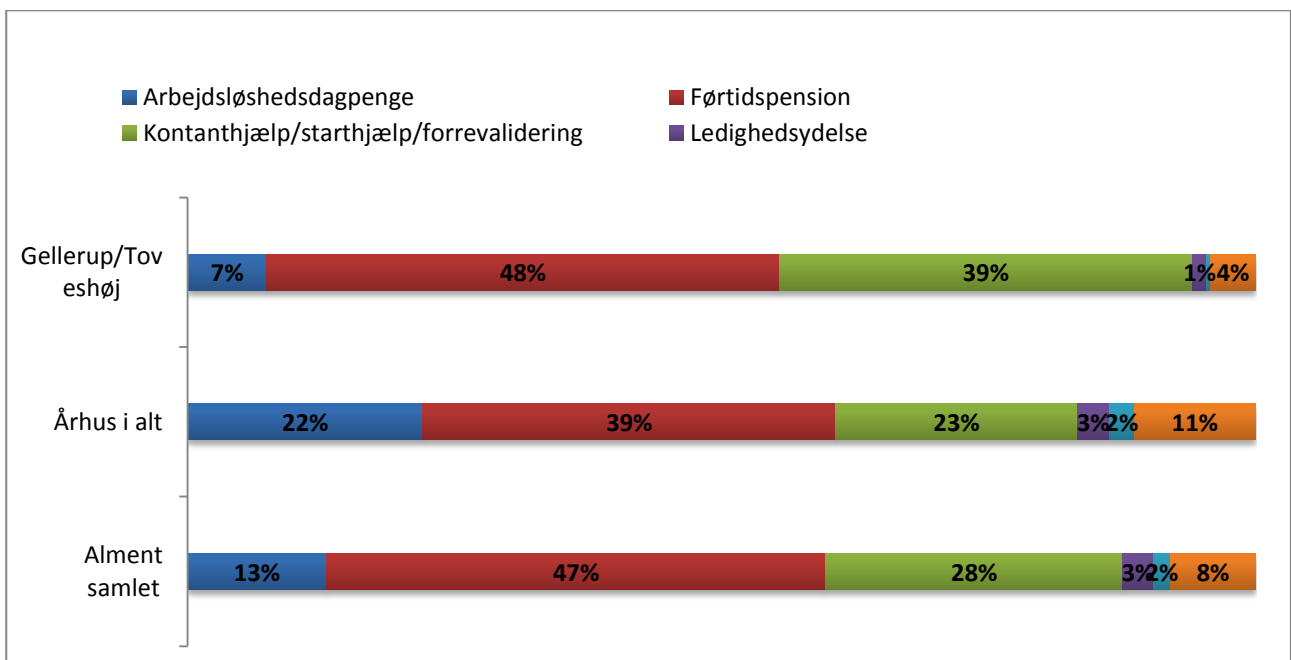
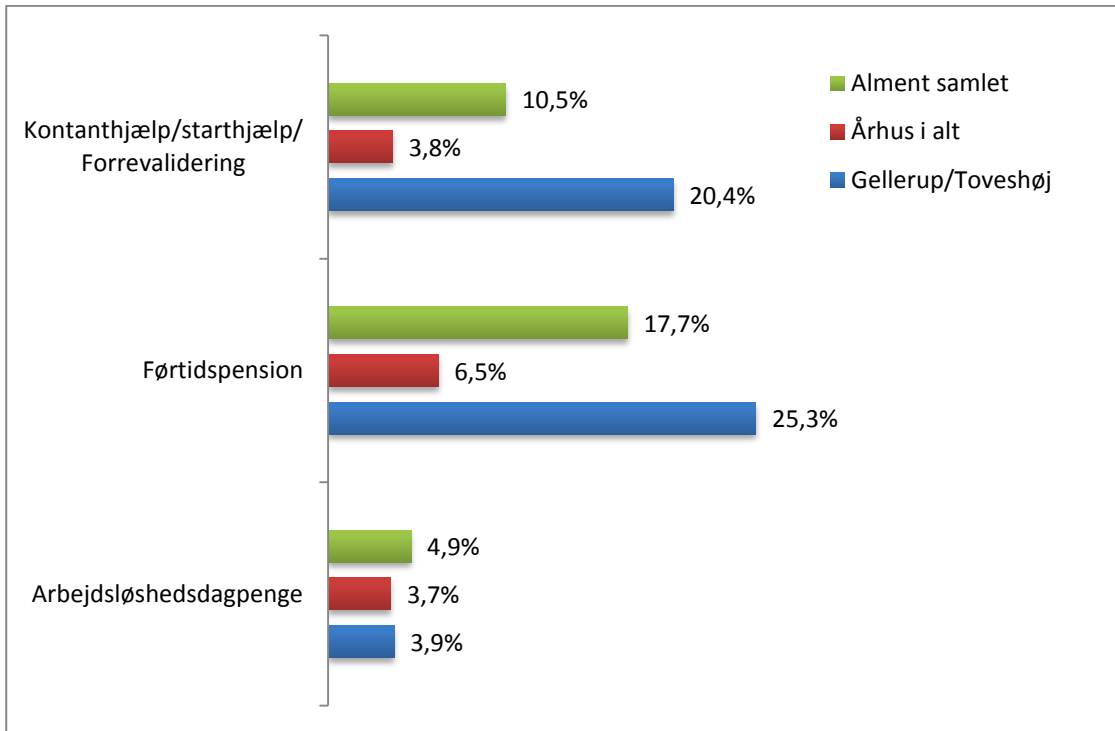
3.2.2. Voksne uden for arbejdsmarkedet

Figuren herunder viser udviklingen af voksne uden for arbejdsmarkedet over de sidste fem år. Tallet for Gellerup og Toveshøj ligger konstant omkring de 50 %, mens det for de almene boligområder er steget en smule fra ca. 32 til ca. 38 % og for Aarhus generelt er steget fra 14 til 17 %.

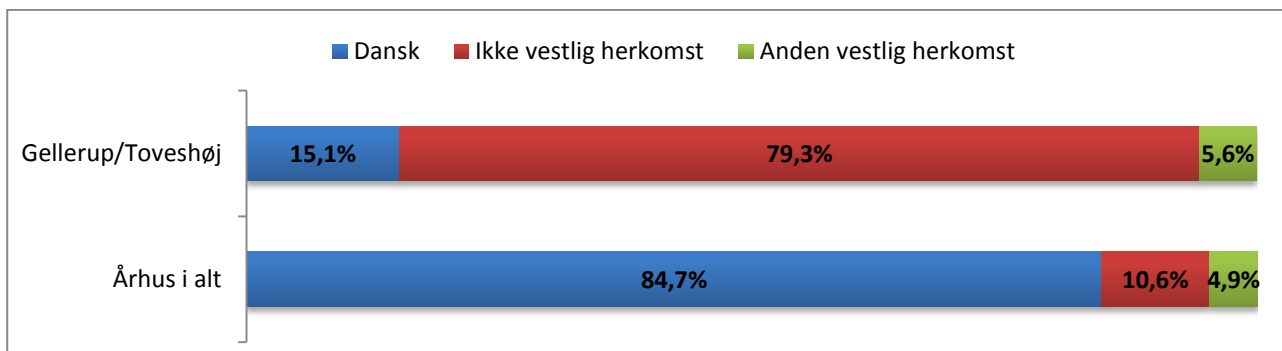
3.2.3. Forsørgelsesgrundlag

Kigger man på tallene for forsørgelsesgrundlaget herunder er det tydeligt, at Gellerup og Toveshøj endnu en gang stikker helt af med hensyn til, hvor langt beboerne er fra arbejdsmarkedet. Andelen af beboere på førtidspension er næsten fire gange så stor som i resten af Aarhus, og andelen af kontanthjælpsmodtagere er over fem gange så stor som Aarhus generelt. Det kræver en helt særlig indsats at inkludere disse beboere i aktiviteter og på sigt i arbejdsmarkedsrettede indsatser.

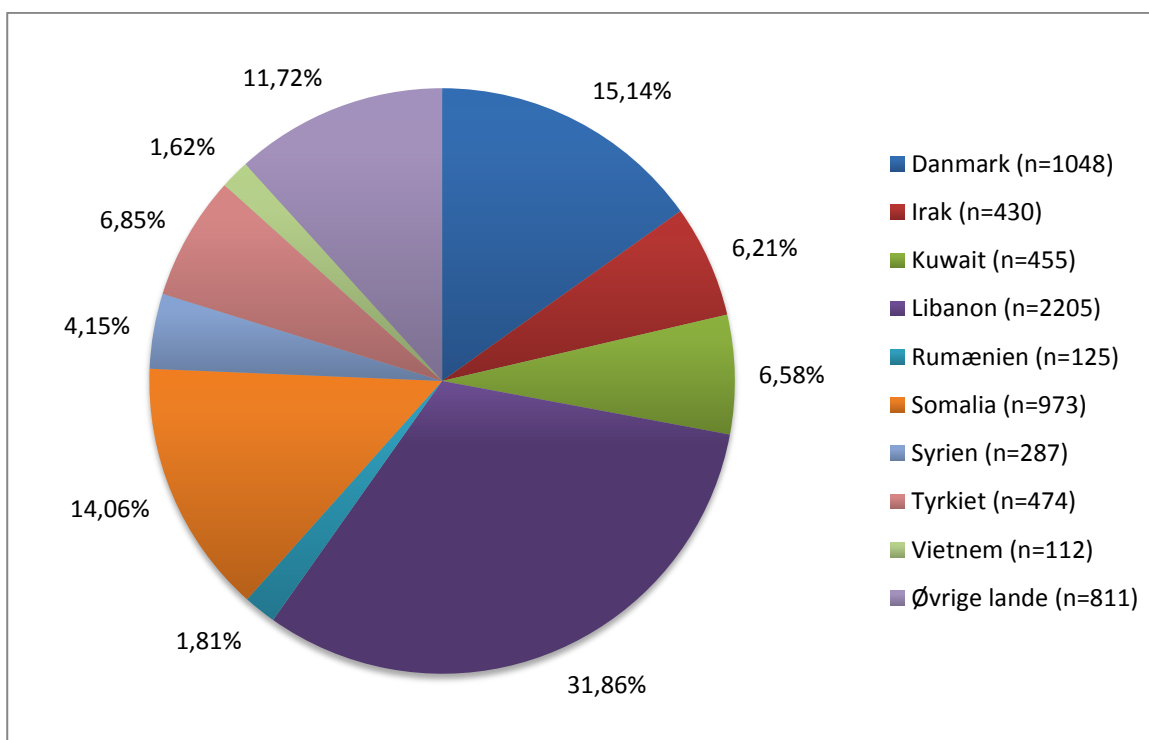
3.2.4. Beboersammensætning

Beboersammensætningen i Gellerup og Toveshøj stikker af fra stort set alle andre boligområder i Danmark med den massive koncentration af beboere med ikke-vestlig herkomst. Næsten 80 % kommer fra ikke-vestlige lande mod 11 % i resten af Aarhus.

3.2.5. Herkomstlande

Tallene for herkomstlande er særligt interessante, da der i Gellerup og Toveshøj er en klar overvægt af beboere med palæstinensisk herkomst – over dobbelt så mange som den næststørste gruppe, de etnisk danske beboere. Den tredjestørste gruppe er somaliere. Palæstinensere og somaliere dominerer området kulturelt og har historisk set en tendens til at lukke sig om sig selv, så området trods et væld af aktiviteter fra både professionelle og frivillige ikke rammer bredt med aktiviteterne, men typisk kun enkelte fraktioner af en bestemt etnisk gruppe. Foreningernes Hus er gennem tålmodigt demokratisk arbejde lykkedes med at få grupperne til at samarbejde og lave fælles aktiviteter, hvilket herværende boligsociale helhedsplan vil fokusere endnu mere på.

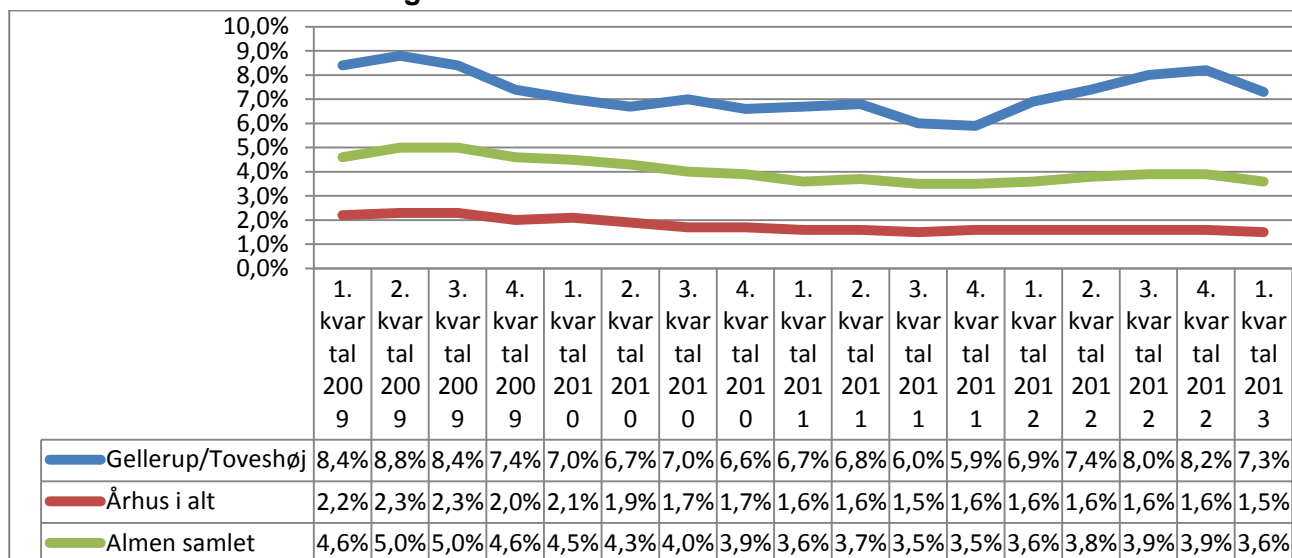
3.3. Udvikling på boligsociale indikatorer

Følgerne af den manglende tilknytning til arbejdsmarkedet og den skæve aldersfordeling er tydelige, når vi vender blikket mod nogle af de boligsociale indikatorer. Herunder ses udviklingen i antallet af kriminalitetssigtede i området, hvor niveauet generelt ligger tre-fire gange over Aarhus i alt, og der i 2012-13 spores en stigning, hvor kurven dog knækker i 2013. Herværende boligsociale helhedsplan indeholder kun få direkte kriminalpræventive tiltag, da vores vurdering i området er, at det vigtigste kriminalpræventive tiltag er:

- øget social kontrol, hvor området selv tager ansvar for dets værdier

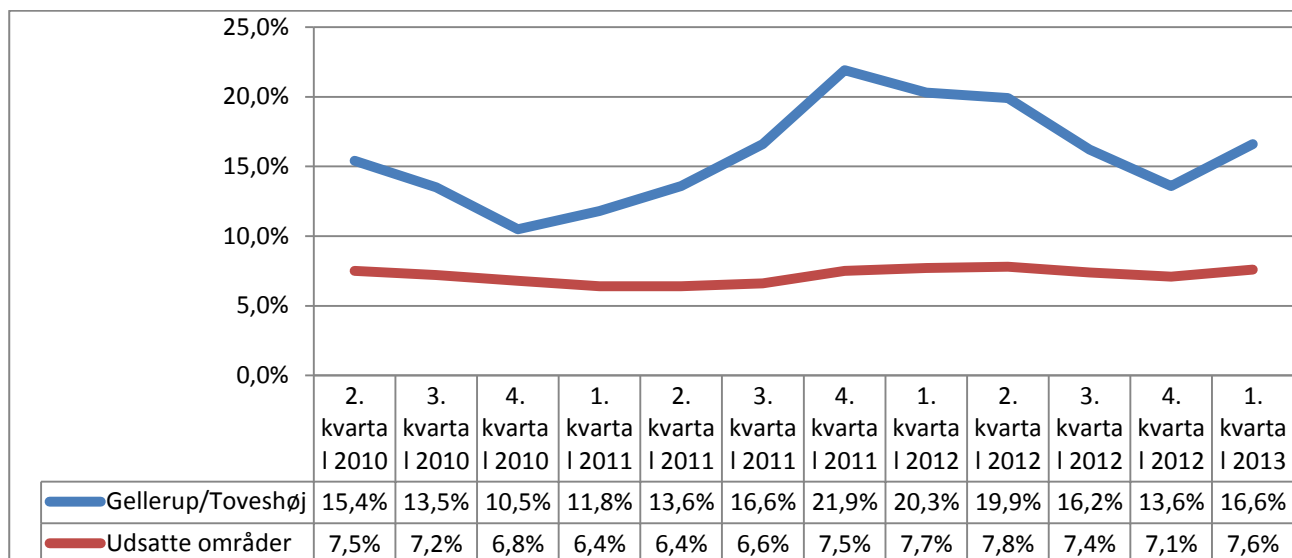
- at hjælpe unge i retning af strukturerede fritidsaktiviteter
- at hjælpe unge i retning af skole, uddannelse og arbejde

3.3.1. Kriminalitetssigtede

3.3.2. Hærværk

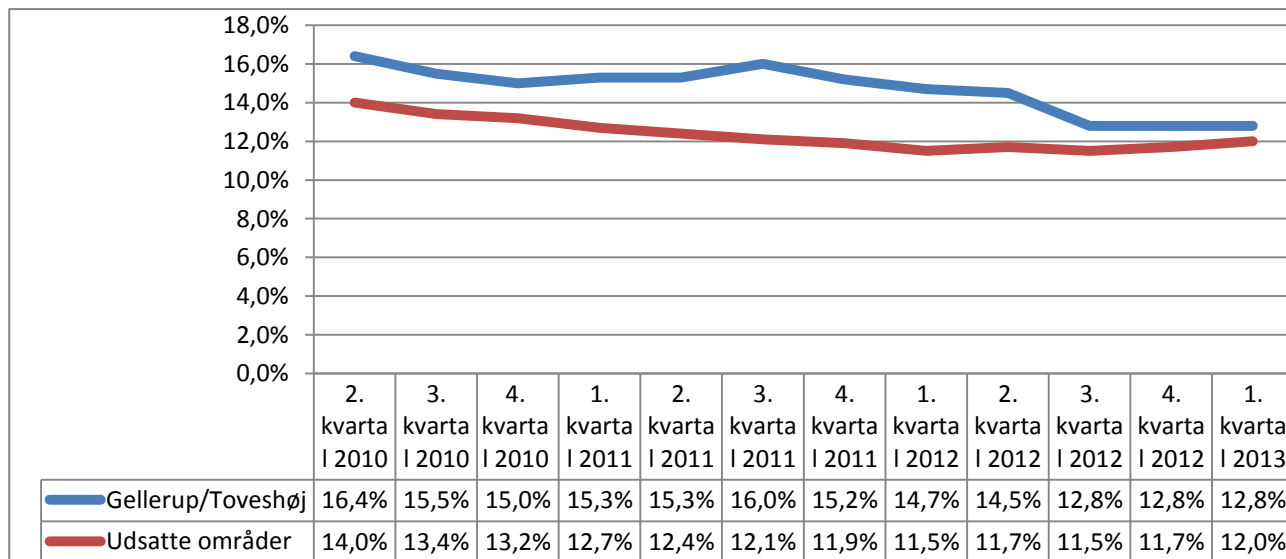
Disse tiltag vil i høj grad også have indflydelse på hærværk, hvor man kan spore en stigning i hærværkstilfælde i en periode, hvor der faktisk er fald i kriminaliteten i området. En gisning om årsagen kan være, at de små fisk i de kriminelle hierarkier mangler noget at give sig til, når de store fisk sidder inde – og så fordrives tiden med hærværk. Denne form for vandalisme er igen noget, som kan dæmmes op for med strukturerede tilbud om fritidsaktiviteter og uddannelse.

3.3.3. Fraflytninger

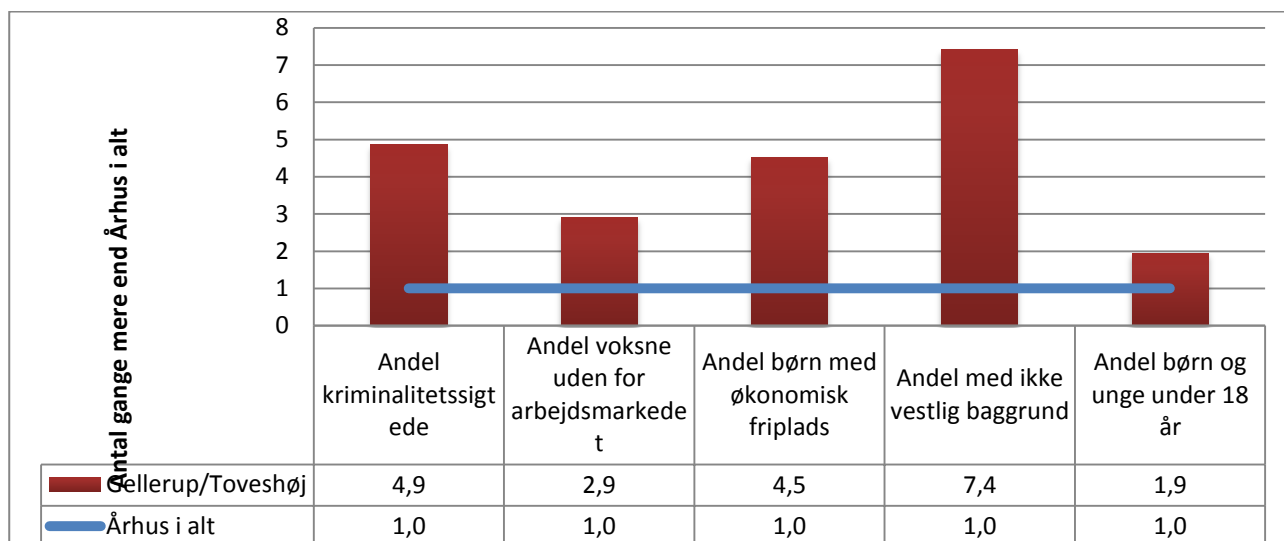
En positiv udvikling ser man på antallet af fraflytninger, som pt. er gået ned fra over 16 % til 12,8 procent – et fald, der faktisk er større end bygennemsnittet. Dette kan tolkes i to retninger: dels er der ændrede regler om fortrinsret, så man ikke længere kan flytte mellem boligforeninger, men kun mellem afdelinger i egen boligforening, hvilket utvivlsomt har dæmpet flyttestylen hos nogen – og dels kan man tolke det som en øget

tryghed i området, at folk ikke føler sig tvunget ud af lejlighederne. Sidstnævnte hænger dog ikke sammen med hærværks- og kriminalitetstallene.

3.3.4. Gellerup Toveshøj i forhold til Aarhus

Til sidst har vi den samlede oversigt over, hvor meget Gellerup Toveshøj slår ud i forhold til Aarhus som et hele. Figurerne viser med al (u)ønsket tydelighed, at der er et stort behov for en øget social indsats.

Indikatorer	Andel i Gellerup/Toveshøj	Andel i Århus i alt
Andel børn og unge under 18 år	37,6% (2603)	19,3%
Andel kriminalitetssigtede unge	7,3% (86)	1,5%
Andel unge som 15 mdr. efter afsluttet grundskole ikke er i gang med en ungdomsuddannelse	25,7% (28)	13,4%
Andel voksne udenfor arbejdsmarkedet	51,5% (2070)	17,7%
Andel børn med økonomisk friplads i daginstitutionerne/SFO	50,5% (484)	11,2%
Andel beboere med ikke-vestlig baggrund	79,3% (5486)	10,7%
Andel hærværk og indbrud/forsøg på indbrud	16,6% (399)	
Andel fraflyttede	12,8% (308)	

Der er lang vej til at nå i mål med effektmålene, men en fokuseret og velkoordineret indsats er første forudsætning for at kunne påvirke området i en positiv retning. Det boligsociale arbejde kan i tæt samarbejde med civilsamfundet og myndighederne påvirke de boligsociale indikatorer i retning af vores tre målsætninger: at skabe tryghed i området, at sikre og øge livsmulighederne for beboerne og at skabe rummelige fællesskaber. Effektmålene kan bruges til at monitorere og dokumentere den udvikling og kan således fungere som redskab for det boligsociale arbejde i Gellerup Toveshøj.

3.4. Samarbejdspartnere i lokalsamfundet

Den boligsociale helhedsplan skal ses som en del af løsningen på udfordringerne i Gellerup Toveshøj, men andre lokale parter, der ikke direkte er skrevet ind i den boligsociale helhedsplans aktiviteter, spiller også en stor rolle i løsningen af opgaverne. HotSpotcentrets viden og erfaringer er uvurderlige i kvalitetssikringen af indsatserne, og ikke mindst de lokale institutioner på ungeområdet i form af Globus1 og Fritidscenter Gellerup Toveshøj er vigtige, ligesom de lokale skoler spiller en stor rolle.

Gellerup Højskole, Uddannelsescampus Gellerup, Cirkus Tværs, Filmprojekt Gellerup, Gellerupsekretariatet, Livsværkstederne, Samvirkets styregruppe og ikke mindst den fysiske helhedsplan er væsentlige partnere, som deltager i sparring og samarbejder på kryds og tværs.

Endelig er der Politiets lokalstation i Gellerup, som villigt deltager i vidensudveksling, sparring og kvalificering af vores initiativer, uden hvilke vi ikke ville nå langt.

4. Vision og mål

4.1. Erfaringer fra prækvalifikationen

For at kvalificere de kvantitative indikatorer – og for at skærpe anbefalingerne til en ny boligsocial indsats i området – gennemførte Det Boligsociale Fællessekretariatet i vinteren 2011-12 en interviewrunde blandt nøglepersoner i området med henblik på at klarlægge anbefalinger til en kommende social helhedsplan. Hovedbudskabet var i den forbindelse, at en kommende social helhedsplan bør satse på:

- 1) Bedre koordinering af de kommunale aktiviteter og de boligsociale aktiviteter i området.
- 2) Mere synlig ledelse og styring af den boligsociale indsats.

3) Fokus på koordinering og samarbejde imellem de forskellige boligsociale projekter.

4) Derudover fremhæves væsentligheden ved at arbejde med empowerment, inklusion, sundhed og børn og unge i det boligsociale arbejde.

Den boligsociale indsats i Gellerup-Toveshøj har i det seneste årti været kendetegnet ved projektsatellitter, som ikke har været hverken tilstrækkeligt koordineret med hinanden eller med den kommunale indsats i området. Det vurderes således nødvendigt at oprette et boligsocialt sekretariat i området. Sekretariatet skal samle det boligsociale arbejde og bygges op omkring den boligsociale leder. Der etableres et miljø, hvor udvikling, koordinering og ledelse er nøgleordene. Den boligsociale leder får til opgave at udvikle det boligsociale arbejde i Gellerup-Toveshøj i kontinuerlig dialog med områdets beboere og kommunale samarbejdspartnere.

Gellerup og Toveshøj har udstukket følgende principper for fremtidens boligsociale arbejde i området:

- En indsats tæt på beboerne.
- En indsats, der bygger på eksisterende tiltag og erfaringer, hvor det er muligt.
- Forankringsplaner for alle indsatser inden igangsættelse.
- Samarbejdsaftaler med alle samarbejdspartnere.
- Fysisk samling på indsatsen i et boligsocialt sekretariat.
- Fælles mål og retning for den samlede indsats.
- En stærkere organisering af indsatsen.
- En klarere forventningsafstemning i forhold til områdets boligsociale arbejde – imellem boligforening, kommune, politi og andre aktører.

Ud fra disse guidelines har den boligsociale leder i samarbejde med beboerdemokratiet i afd. 4 og 5 og de boligsociale medarbejdere udarbejdet vision, mission, værdier og målsætninger for herværende boligsociale helhedsplan.

4.2. Vision

- **Visionen** i den fysiske og den boligsociale helhedsplan er den samme: *at ændre Gellerupparken og Toveshøj fra et socialt udsat boligområde til en attraktiv bydel.*
- **Missionen** for det boligsociale arbejde er *at være kittet mellem myndighederne og civilsamfundet.*
 - det kan supplere myndighedernes opgaver der, hvor de ikke selv kan nå pga. manglende fleksibilitet, lovkrav og registreringspligt.
 - det kan supplere beboerne med rådgivning, servicering mm. og være bindeled/oversætter til forskellige autoriteter.
 - det kan hjælpe beboerne til at deltage i uddannelse, job og bidrage til samfundet som en værdifuld ressource.
- **Værdierne** er:
 - *bæredygtighed*
 - indsatserne skal leve, når vi er væk/projektet er afsluttet. I en ideel verden har vi kvalificeret både myndighedernes og civilsamfundets indsats, når vi afslutter et projekt.
 - vi skal hjælpe beboerne til at blive selvhjulpne.
 - *gennemsigtighed*
 - vi starter og slutter med beboerne: spørger dem først og lytter også bagefter
 - det skal være enkelt og gennemsigtigt, når vi træffer beslutninger.
 - *samarbejde*
 - vi gør intet alene.

- **Målsætningerne** for helhedsplanen er:
 - *Skabe tryghed i området*
 - Dette måles på følgende indikatorer:
 - Hærværk og indbrud/indbrudsforsøg
 - Kriminalitetssigtede unge/voksne
 - Indsatser:
 - Reduceret kriminalitet gennem aktivering af børn og unge i leg, uddannelse og beskæftigelse
 - Reduceret hærværk gennem tryghedsskabende arkitektoniske tiltag
 - Understøttelse af social kontrol i området gennem blokambassadører, informationskampagner om hærværk mm.
 - Øget social kapital gennem involvering af områdets voksne i frivillige aktiviteter for områdets unge.
 - Koordineret informationsindsats mellem beboere og myndigheder i Samvirket.
 - *Sikre og øge livsmulighederne for beboerne*
 - Dette måles på følgende indikatorer:
 - Arbejdsmarkedstilknytning
 - Ungdomsuddannelse
 - Børns trivsel
 - Lavindkomstfamilier
 - Indsatser:
 - Koordinere og kvalitetssikre lektiehjælp i området med henblik på at løfte det faglige niveau og skoleglæden blandt børn og unge.
 - Coachende livsvejledning til uddannelsessøgende unge med henblik på at skabe drømme, ønsker og visioner hos målgruppen
 - Skabe synergi mellem den fysiske og den boligsociale helhedsplan med etablering af virksomhedsskole for unge med interesse for byggefagene.
 - Skabe træningsbaner i forhold til arbejdsmarkedet i form af fritidsjobs, både egne og videreformidling til andre arbejdsgivere. Særligt fokus på de 11-15-årige med beskyttede fritidsjobs for særligt udsatte unge.
 - Opkvalificering af unge ml. 14 og 17 år med dokumentation af realkompetencer med OCN.
 - Hjælp til særligt udsatte beboere med behov for kommunikation med myndigheder mm. via beboerrådgivningen.
 - *Skabe rummelige fællesskaber*
 - Dette måles på følgende indikatorer
 - Udsatte børn og unge
 - Voksensundhed
 - Lavindkomstfamilier
 - Antal fraflyttede husstande
 - Indsatser:
 - Give lokale foreninger mulighed for at mødes og lave aktiviteter i Foreningernes Hus.
 - Understøttelse af øvrige foreningsaktiviteter gennem kompensatorisk rådgivning, hjælp til planlægning og afvikling af aktiviteter mm.
 - Hjælp til alle foreninger med opfyldelse af formelle krav til foreninger; medlemslister, vedtægter, bestyrelsesdannelse mm.
 - Etablering af cafe, som dels kan generere aktiveringsstillinger, fritidsjobs mm. og dels kan fungere som samlingssted for beboere og medarbejdere i området.
 - Etablering af væksthuse, terapihaver og haveaktiviteter i projektet Verdenshaverne, hvor der også er muligheder for aktiveringsstillinger, fritidsjobs mm.

- Succeskriterierne er som nævnt de samme som effektmålene i den samlede helhedsplan: at vi på alle målbare områder i BoSocData får løftet beboerne i området til at være på niveau med Aarhus Kommune generelt. Inden for denne helhedsplans tidsplan er det ikke realistisk at forvente en så markant fremgang på nogen af områderne, men vi bør opleve en fremgang på alle målbare områder i projektperioden.

5. Indsatserne

For at imødekomme de problemstillinger, der er redegjort for i afsnit 3 og realisere visionen for Gellerup Toveshøj er følgende indsatsområder udpeget:

- Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
- Børn, unge og familier
- Beboernetværk, inddragelse og demokrati
- Kommunikation og image

Disse indsatsområder er både individuelt og indbyrdes rettet mod en eller flere af de udfordringer, der eksisterer i Gellerup Toveshøj. Under hvert indsatsområde vil de dertilhørende aktiviteter blive beskrevet i detaljer, så det fremgår tydeligt, hvad målet er med hver enkelt aktivitet, hvem aktivitetens målgruppe er, hvordan aktiviteten udføres, hvem der udfører og hvilke succeskriterier, der er opstillet for aktiviteten.

Samarbejdspartnere

Det brede og helhedsorienterede samarbejde har høj prioritet i Gellerup Toveshøj. Endvidere er det afgørende, at den boligsociale helhedsplan i videst mulige omfang understøtter den fysiske helhedsplan med beskæftigelse, uddannelse og inddragelse af beboerne, så de umiddelbare gener ved et stort og langvarigt byggeri opvejes af den umiddelbare positive effekt, de to helhedsplaner i samspil vil have for beboerne.

I prækvalifikationsfasen har nøglepersoner i området påpeget, at der er behov for bedre koordinering af kommunale og boligsociale indsatser. Endvidere fokuseres der bl.a. på, at indsatsen skal bygge på eksisterende tiltag og erfaringer, hvor det er muligt. I arbejdet med den boligsociale helhedsplan er der derfor fokuseret meget på at indgå aftaler med kommunale og andre instanser om samarbejde om indsatser, man ved virker ift. målgruppen.

Kommunale instanser

- Jobcenter Aarhus (virksomhedscentre, virksomhedsskole, uddannelsesvejledning, skånejobs)
- Børn og Unge: ungdomsskolen og klubberne (uddannelse, OCN, Fritidspatruljen, fritidsjob)
- Den Gamle By (Gellerup Museum)
- Sport og Fritid (Foreningskonsulenter, Foreningsguiderne, Laden)
- Gellerupsekretariatet (samvirket, fritidsjobs, koordination med fysisk helhedsplan)
- Filmprojekt Gellerup (beboerredaktion)
- Socialforvaltningen (tryghedsvandring, lommepengeprojekt)

Foreninger

- Foreningen Tousgårdens Venner (Byggeriets Frokostkøkken)
- Foreningerne i Foreningernes Hus (Foreningernes Hus, foreningsindsats, beboerguides)

Uddannelsesinstitutioner

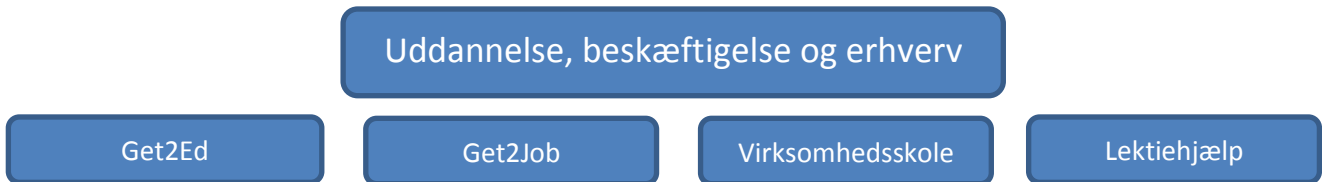
- Aarhus Tech (virksomhedsskole)
- Produktionsskolerne i Aarhus (virksomhedsskole)

- VIA University College (frivillige socialrådgiver- og pædagogstuderende til FP)

Konsulentydelse

- Willis m. fl. (koncept for tryghedsvandringer)

5.1. Indsatsområde 1: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv

5.1.1. Opkvalificering med Ungdomsskolen

Problemkompleks

Unge fra området har af forskellige årsager ikke de samme faglige, sociale og personlige kompetencer som unge fra andre områder af Aarhus. Det betyder, at de ofte halter bagefter i forhold til skolegang og ungdomsuddannelse. I forbindelse med de fritidsjobaktiviteter, som den boligsociale indsats varetager, herunder Get2Job og Fritidspatruljen, opleves ofte et behov for efteruddannelse af de unge.

Ligeledes kan det være svært for de unge præcist at kommunikere, hvad deres kompetencer er inden for givne faglige retninger. Med OCN som værktøj til dokumentation af realkompetencer kan Ungdomsskolen på en enkel måde kommunikere disse færdigheder til den unge og til omverdenen.

Målgruppe

Unge fra området i alderen 14-17 år.

Mål for aktiviteten

At øge andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse og sænke antal hærværkstilfælde og indbrudskriminalitet.

Delmål

At øge unges livsmuligheder.

Indhold og praksis

Ungdomsskolens fleksible størrelse gør den meget velegnet til at understøtte den boligsociale indsats for målgruppen i alderen 14-17 år. Eksempelvis kan Ungdomsskolen lave kurser i styrkelse af personlige og sociale kompetencer, babysitning, motorfag, kreative fag, håndværksfag og meget andet efter behov. Alle fag kan dokumenteres med OCN, så eleverne får papir på deres færdigheder.

Forløbene tilrettelægges efter behov mellem den aktuelle boligsociale medarbejder og ungdomsskolelederen i området. En fast del af kurserne er Fritidspatruljens undervisningsforløb, hvor de unge uddannes som legeinstruktører.

Medarbejderressourcer

I den boligsociale indsats vil det være en del af opgaven for alle medarbejdere, som er i kontakt med unge at undersøge, om der er behov for opkvalificering af de unge og efterfølgende kontakte ungdomsskolen for at tilrettelægge relevante forløb.

Ungdomsskolen stiller hvad der svarer til 600 undervisningstimer til rådighed – eller ca. otte årlige hold i snit samt lederkapacitet til at tilrettelægge kurserne.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Otte kurser efter behov – herunder Fritidspatruljens faste uddannelsesforløb
- Ca. ti deltagende unge pr. kursus i snit

Delresultat 1. kalenderår:

- De unge får øget indsigt i egne kompetencer og muligheder

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i hærværk og ungdomskriminalitet, øget tilslutning til uddannelse

Samarbejdsrelationer

Ungdomsskolen er projektejer på projektet. Det boligsociale sekretariat anmoder om kurser ud fra opståede behov og muligheder. Ungdomsskolen prøver i videst mulige omfang at hjælpe med at løse opgaven.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvalitativt på proces og metode og kvantitativt på målene i succeskriterierne.

Forankring

Ungdomsskolen er en kommunal driftsenhed med stor betydning i området. Da det er ungdomsskolen, som er projektejer, er der ikke behov for forankring. Der vil ved forløbets afslutning blive udarbejdet en evalueringsrapport, som giver anbefalinger i forhold til hvordan det boligsociale arbejde og de kommunale instanser opnår bedst muligt samarbejde.

5.1.2. Get2Job

Problemkompleks

I Gellerup Toveshøj er der dels mange unge under 18, dels har en meget stor del af forældrene ikke tilknytning til arbejdsmarkedet, og dels har forældrene ikke et lokalt netværk af arbejdsgivere, de kan trække på. Disse tre faktorer gør, at unge ikke umiddelbart bliver ansporet til at søge fritidsjob, og hvis de gør, kan barrieren i forhold til at kunne søge jobbet og leve op til kravene til jobbet være uoverstigelige.

I Gellerup har Ungdomsskolen over en årrække haft en projektmedarbejder tilknyttet, som har arbejdet med formidling af fritidsjobs. Det er disse erfaringer, vi ønsker at overføre til den boligsociale indsats, hvor synergien med Fritidspatruljen, kommunale og private fritidsjobs og beskyttede fritidsjobs vil være optimal i forhold til områdets behov.

Målgruppe

Børn og unge mellem 11 og 17 år i området.

Mål for aktiviteten

At øge fastholdelsen af områdets unge på ungdomsuddannelserne og sænke ungdomskriminalitet og hærværk i området.

Delmål

At unge får indblik i mekanismerne i uddannelses- og arbejdsmarkedet og får selvtillid til at begå sig andre steder end i lokalområdet.

At unge får en struktureret fritid og adgang til egne midler, så kriminalitet og vandalisme ikke er interessante muligheder.

At trygheden i området øges grundet nedsat ungdomskriminalitet og hærværk/indbrud/indbrudsforsøg.

Indhold og praksis

Get2Job yder rådgivning med en coachende tilgang vedr. fritidsjob til unge. De unge skal selv henvende sig og skrive en ansøgning til Get2Job, hvor de skal argumentere for, hvorfor de skal have et fritidsjob. Herefter tager vejlederen en samtale med den unge, hvor man afklarer muligheder og eventuelle begrænsninger.

Jobs formidles dels som opslag på en velbesøgt Facebook-side og dels som formidling af kommunale fritidsjobs, hvor vejlederen har en rolle både som den, der definerer jobfunktionerne ift. lovgivning og arbejdsmarkedsaftaler og hjælper arbejdsgiverne med at finde de unge, der passer til jobprofilen.

Vejlederen følger op på hver enkelt ansættelse og yder hjælp til den unge og til arbejdsgiveren, hvis samarbejdet ikke fungerer optimalt. Endvidere dokumenteres sociale og personlige kvalifikationer med OCN-point, hvis de unge kan fastholde et job i tre måneder eller mere.

Der er i løbet af det nuværende projekts toårige eksistens opbygget et omfattende netværk til private og offentlige virksomheder. Der er lavet samarbejdsaftaler med de to skoler, som procentvis rummer flest elever fra Gellerup og Toveshøj (Sødalsskolen og Tovshøjsskolen) og samarbejdsaftaler med de folk, der formidler de kommunale fritidsjobs.

Med tilføjelsen af Fritidspatruljen som tovholder på beskyttede fritidsjobs for de 11-15-årige får Get2Job et unikt værktøj til at hjælpe de unge, der står særligt langt fra arbejdsmarkedet.

Medarbejderressourcer

En fuldtidsstilling til at varetage opgaverne med at

- Rekruttere unge
- Rådgive og coache unge både til at få job og mens de er i job
- Formidle fritidsjobs
- Vedligeholde netværket på Facebook
- Give særlig vejledning til beskyttede fritidsjobbere
- Konsolidere og udvide erhvervsnetværk
- Etablere nye kommunale fritidsjobs
- Dokumentere sociale og personlige kompetencer hos de unge med OCN

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- 250 unge i kontakt med vejlederen
- 80 fritidsjobs til unge, hvoraf de 50 % fastholdes og dokumenteres mere end tre mdr.
- 15 beskyttede fritidsjobs

Delresultat 1. kalenderår:

- Et repræsentativt udsnit af unge i Gellerup har fået indblik i, hvad et fritidsjob indebærer.

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i frafaldet på ungdomsuddannelserne for de unge, projektet har været i kontakt med
- Et fald i ungdomskriminalitet og hærværk i området

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er projektejer på Get2Job. Projektet samarbejder med Aarhus Kommunes fritidsjobindsats om etablering og formidling af jobs lokalt i området. Der arbejdes tæt sammen med ungdomsskolen, de lokale skoler og klubber om rekruttering af unge til vejledning og formidling af jobs.

Endelig er der et tæt samarbejde med Fritidspatruljen og OCN-medarbejderen om hhv. beskyttede fritidsjobs og dokumentation af personlige og sociale kompetencer.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvantitativt på succeskriterierne. Endvidere evalueres løbende kvalitativt på proces og indhold.

Forankring

Procedurerne for formidling af fritidsjobs og vejledning af unge dokumenteres og samles i en manual, som vil gøre det lettere for både private og offentlige instanser at etablere fritidsjobs og fastholde og motivere medarbejderne over en længere periode.

5.1.3. Virksomhedsskolen

Problemkompleks

På trods af, at stort set alle unge i hele Aarhus vælger og starter på en ungdomsuddannelse efter endt grundskole, falder et uforholdsmæssigt stort antal fra Gellerup Toveshøj meget hurtigt fra igen. Dette tyder på to ting: at mangelfuld skolegang og vejledning giver for få faglige kompetencer og forkerte forventninger til ungdomsuddannelserne, og at de unge fra området ikke har tilstrækkelige personlige og sociale kompetencer til at indgå i nye fællesskaber.

Af de mange, der falder fra, er det pt. kun halvdelen, der kommer i gang med en ungdomsuddannelse igen. Derfor er det bydende nødvendigt at have et beredskab, som kan samle de unge op, hvis de af forskellige grunde skulle miste motivationen til at deltage i en uddannelse.

Målgruppe

Alle 15-25-årige i området.

Mål for aktiviteten

At nedbringe hærværk og ungdomskriminalitet og øge tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse.

Delmål

At øge livsmulighederne for unge i området.

Indhold og praksis

Virksomhedsskolens opgave er at samle op på de unge, som falder fra ungdomsuddannelserne og tilbyde dem en kombineret praktik- og uddannelsesplads i en eksisterende virksomhed af en vis volumen. De unge kommer til at fungere som almindelige medarbejdere i en gruppe eller et sjak, hvor de indgår på lige fod med alle andre medarbejdere i 20 timer ugentligt. Endvidere vil der være almindelig undervisning i dansk, matematik og engelsk og en særlig ekstra vejledning til hver ung.

Minimumholdstørrelsen på skolen er 11 unge for at udløse undervisningsmidler jf. produktionsskolelovgivningen. For at 11 unge skal kunne absorberes i en virksomhed, skal den have mindst 200 medarbejdere og en række ressourcepersoner, som vil fungere som mentorer for de unge på arbejdspladsen. I forbindelse med byggearbejdet i den fysiske helhedsplan har byggeriet et omfang, hvor det giver mening at lave en virksomhedsskole.

Virksomhedsskolen er et gennemprøvet koncept udviklet af Ungdommens Uddannelsesvejledning i Aarhus i samarbejde med produktionsskolerne og Aarhus Tech. Sammen med disse instanser vil vi i fællesskab arbejde for, at de lærepladser, som de sociale klausuler i udbudsmaterialet fra helhedsplanen fordrer, bliver fordelt til lokale unge.

Medarbejderressourcer

En frikøbt fuldtidsstilling hos Ungdommens Uddannelsesvejledning til at dække vejlednings- og formidlingsopgaverne lokalt i området betalt af helhedsplanen. UU supplerer med hvad der svarer til et kvart årsværk årligt i form af personaleressourcer i deres eget regi, som arbejder med rekruttering og fastholdelse af de unge.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Virksomhedsskolen er etableret
- Aftaler med entreprenører er indgået
- 11 unge er startet i virksomhedsskolen
- 10 praktikpladser til lokale unge er formidlet
- 4 lærepladser til lokale unge er formidlet

Delresultat 1. kalenderår:

- Lokale forældre og unge oplever den fysiske helhedsplan som et projekt med muligheder for områdets unge

- Hærværk mm. på byggepladserne er på et minimum pga. lokalt kendskab og engagement

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i hærværk og indbrud/indbrudsforsøg og øget tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse.

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er tovholder på projektet i tæt samarbejde med produktionsskolerne i Aarhus og Ungdommens Uddannelsesvejledning. Den daglige ledelse ligger hos den boligsociale leder.

Projektets drift i forhold til undervisningen betales af produktionsskolemidler, mens løn til den boligsociale medarbejder betales af det boligsociale sekretariat. Ungdommens Uddannelsesvejledning finansierer timerne til deres egne medarbejdere.

Vi vil samarbejde tæt med Det Boligsociale Fællessekretariats projekt Byg Op, med henblik på at koordinere indsatsen og udveksle erfaringer.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende på metode og proces kvalitativt, mens de kvantitative mål i form af succeskriterierne evalueres med samarbejdspartnerne i fællesskab ved slutningen af hvert projektår.

Forankring

Ungdommens Uddannelsesvejledning arbejder på at få virksomhedsskolekonceptet ind i deres egen portefølje. I forhold til etablering af en virksomhedsskole i Gellerup handler det lige nu om timing. Inden for de næste fire år vil der være meget kraftig byggeaktivitet, og det er derfor væsentligt at få konceptet skubbet i gang nu.

5.1.4. Get2Ed

Problemkompleks

Desværre er der et markant større frafald fra ungdomsuddannelserne blandt unge i Gellerup i forhold til resten af Aarhus. Uddannelsesinstitutionerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning peger på, at de unge fra Gellerup og Toveshøj er væsentligt dårligere klædt på til at træffe et kvalificeret valg vedrørende ungdomsuddannelser end andre unge i byen. Dette skyldes flere forhold: dårlige sprogkunderskaber, ringe skolegang, forældre med ingen eller begrænset tilknytning til samfund og arbejdsmarked, ringe viden om uddannelsesmuligheder mv.

Specielt den manglende bevidsthed om, hvad de unge selv kan gøre for at klare sig godt i livet, er en stor hæmsko. I klubberne i Gellerup og Toveshøj kommer dette til udtryk ved, at de unge henvender sig til klubpersonalet med spørgsmål om uddannelse og bekymringer over, om de har valgt rigtigt. Klubpersonalet er ikke særskilt kyndige i uddannelsesvejledning, men de er nogle af de ganske få voksne med kontakt til arbejdsmarkedet, som de unge har tillid til og tør åbne sig for. Endvidere oplever projektet Get2Job i den forløbne projektperiode, at næsten 50 % af vejledningen handler om uddannelse frem for fritidsjob, som er Get2Jobs formål.

Målgruppe

13-25-årige unge i området.

Mål for aktiviteten

At nedbringe hærværk, fravær og ungdomskriminalitet og øge tilknytningen til uddannelse og arbejdsmarked.

Delmål

At forbedre livsmulighederne for unge i området.

Indhold og praksis

I samarbejde med ungdomsskolen og klubberne i Gellerup Toveshøj vil vi ansætte en studievejleder, som med en coachende tilgang skal hjælpe unge til at træffe kvalificerede valg om job og uddannelse. Typisk vil samtalerne tage udgangspunkt i spørgsmålet "Hvad skal der til for at du kan få et godt liv?"

Vejlederen skal danne et netværk af voksne omkring den unge, der kan sikre, at den unge får optimal opmærksomhed i en svær fase. Det vil sige, at vejlederen er i kontakt med f. eks. den unges forældre, klasse/kontaktlærer, UU-vejleder og/eller klubpædagog.

Samtalerne skal ikke erstatte den velfungerende vejledning, der allerede eksisterer hos Ungdommens Uddannelsesvejledning. Den skal supplere i de særlige tilfælde, hvor UUs ressourcer ikke rækker. Det er dog væsentligt for indsatsen, at UUs formelle systematik fastholdes, så Get2Eds kontakt med den unge registreres som en del den samlede uddannelsesvejledning, den unge modtager.

Medarbejderen kommer til at arbejde tæt sammen med klubberne, hvor personalet i klubberne vil modtage en supplerende uddannelse fra UU, der gør dem i stand til at lave et minimum af uddannelsesvejledning inden der henvises til vejlederen.

Rekruttering sker dels gennem klubberne, ungdomsskolen, Get2Job og Fritidspatruljen, men uddannelsesvejlederen vil også have en eller flere ugentlige drop-in træffetider.

Medarbejderressourcer

En fuldtidsstilling, som finansieres af den boligsociale helhedsplan med et tilskud fra Fritidscenter Gellerup Toveshøj på 250.000 årligt de to første år. Herefter revideres samarbejdsaftalen.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- 100 unge vejledt
- Netværk koordineret mellem de unge og deres voksne

Delresultat 1. kalenderår:

- Et øget engagement fra både unge og forældre i at sikre, at den unge klarer sig godt i uddannelsessystemet.
- Unge, som træffer mere kvalificerede valg i forhold til ungdomsuddannelse

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i hærværk, fravær og ungdomskriminalitet og øget tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked.

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er tovholder på projektet. Opgaverne aftales i samarbejde med Fritidscenter Gellerup Toveshøj, som betaler i alt 500.000 kr. til lønudgifter det første to år af projektperioden.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende i samarbejde med Fritidscenter Gellerup Toveshøj på proces og metode samt de kvantitative mål i succeskriterierne.

Forankring

Fritidscenter Gellerup Toveshøj vil løbende arbejde på at finde finansiering til at forlænge deres bidrag til samarbejdet og på sigt arbejde på at overtage og videreføre vejledningen i klubregi.

5.1.5. Lektiehjælp

Problemkompleks

En meget stor andel af forældrene i Gellerup har svært ved at hjælpe deres børn med lektierne. Årsagerne er mange, men først og fremmest handler det om begrænsede danskundskaber, begrænset uddannelse og manglende forståelse for væsentligheden af uddannelse. Mange frivillige og foreninger laver aktiviteter flere gange ugentligt, og både skoler, klubber og ungdomsskole har lektiehjælpere på lønningslisten. Der er desuden et glimrende initiativ med titlen Lektier Online, som kan hjælpe børn og unge med lektierne via computeren.

Problemet er, at ligesom med foreningerne i området, har lektiehjælpsaktiviteterne en tendens til at lukke sig om sig selv i de enkelte etniske, politiske eller religiøse grupperinger.

Endvidere er det ofte ret tilfældigt, hvad der foregår i lektiehjælpen. Fælles for de fleste af initiativerne er, at det kun er inviterede deltagere, der ved at de eksisterer. Der er derfor et behov for at koordinere, kvalificere og synliggøre lektiehjælpen i området.

Målgruppe

Alle børn og unge mellem 8 og 18 år i området.

Mål for aktiviteten

At øge graden af unge, der deltager i ungdomsuddannelse, og at sænke hærværk, fravær og kriminalitet.

Delmål

At forbedre unges mulighed for at klare sig godt i uddannelse og job.

Indhold og praksis

Konkret vil opgaven være en del af den foreningsunderstøttende virksomhed, hvor den boligsociale medarbejder kvalificerer og synliggør foreningernes aktiviteter. Medarbejderen skal ikke kun opsøge

foreningerne mhp. kvalificering af lektiehjælpen – det er meget vigtigt at vedkommende også snakker med de semi- og fuldprofessionelle tiltag i området, så alle tilbud om lektiehjælp er synlige og tilgængelige.

Medarbejderressourcer

Timerne prioriteres inden for den ramme, som medarbejderen har til rådighed til foreningsunderstøttelse. Typisk seks-ti timer ugentligt.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Kalender med rutinemæssigt opdateret overblik over lektiehjælp i området
- Hjælp til foreninger til at kvalificere lektiehjælp
- Øget tilstrømning til lektiehjælpsaktiviteter i området

Delresultat 1. kalenderår:

- Kontakt til 80 % af alle foreninger, som udbyder lektiehjælp
- Kendskabsgrad til lektiehjælp i området forøget med 50 %
- 30 % forøgelse i tilstrømning til lektiehjælp

Resultat 1. kalenderår:

- Fald i hærværk, fravær og ungdomskriminalitet
- Øget tilknytning til uddannelse

Samarbejdsrelationer

Projektet er forankret i det boligsociale sekretariat. Samarbejdsfladerne er dels foreningerne i området, dels de professionelle aktiviteter som skoler, klubber, ungdomsskole og Lektier Online-projektet.

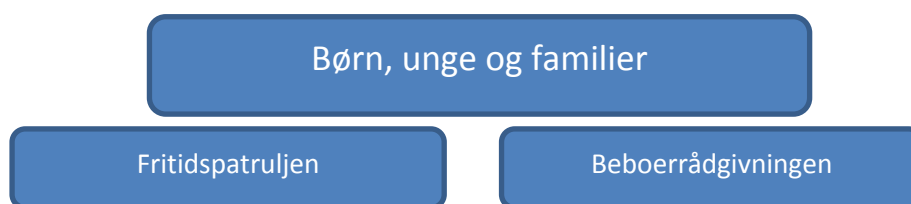
Lokal evaluering

Løbende kvalitativ evaluering på proces og metode, løbende kvantitativ evaluering på succeskriterier i herværende plan.

Forankring

Stillingen er tænkt som netværksopbyggende og –understøttende. Forankringen vil være, at lektiehjælpen er væsentligt mere kvalificeret og robust til selv at fortsætte aktiviteterne, når herværende helhedsplan slutter.

5.2. Indsatsområde 2: Børn, unge og familier

5.2.1. Fritidspatruljen

Problemkompleks

I Gellerup og Toveshøj er næsten dobbelt så mange børn og unge under 18 som i resten af Aarhus. Samtidig går over 70 % af de skolepligtige børn ikke i skole i lokalområdet. Dette betyder bl.a., at der ikke er et lokalt kommunalt fritidstilbud i form af SFO eller klub til 70 % af de 6-10-årige børn i området. Der er derfor behov for strukturerede fritidsaktiviteter for børnene, hvis de ikke benytter sig af den SFO som ligger i tilknytning til deres skoletilbud.

Der er en veldokumenteret sammenhæng mellem fastholdelse i ungdomsuddannelse og det at have et fritidsjob. Fritidspatruljen slår to fluer med et smæk, når lokale unge engageres i fritidsjobs som legeinstruktører, der skal lave meningsfulde fritidsaktiviteter for børnene i området.

Endvidere kan den viden, som de lokale unge har om områdets børn, med fordel bruges til at understøtte de lokale foreningers forskellige aktiviteter, så de får et mere solidt fundament og når bredere ud i området.

Projektet er en udvidelse af det eksisterende projekt fra den nuværende helhedsplan. Både legeaktiviteterne og etableringen af fritidsjobs har vist sig at være væsentligt for trivslen blandt børn og unge i området. Samtidig har vi nu med en større helhedsplan mulighed for at arbejde mere målrettet med fritidsjobs, understøttelse af foreningsliv og koordinering af aktiviteter for børn og unge. På denne måde kan erfaringerne og netværket fra Fritidspatruljen bruges til at skabe en langt mere effektiv indsats på fritidsjobområdet med beskyttede fritidsjobs, fritidsjobformidling og uddannelse i samarbejde med ungdomsskolen og Get2Job. Med den viden, der ligger i samarbejdet mellem ungdomsskolen, klubberne og den boligsociale indsats (fritidspatruljen og de foreningsunderstøttende aktiviteter) har vi mulighed for at skabe og koordinere en lang række fritidstilbud for børn og unge, som vil løfte området op på et udbud svarende til resten af Aarhus Kommune.

Målgruppe

Som følge af projektets todeling er der to målgrupper i projektet:

1. Den primære målgruppe er den meget store gruppe af børn uden foreningstilknytning og med ringe mulighed for at deltage i gode fritidsaktiviteter i Gellerupparken og Toveshøj.
2. Projektets sekundære målgruppe er de lønnede instruktører mellem 15-18 år.

Mål for aktiviteten

At nedbringe hærværk, skolefravær, ungdomskriminalitet og foranstaltninger for børn og unge samt at øge tilknytning til ungdomsuddannelse.

Delmål

At forbedre området børn og unges mulighed for at deltage i skole, uddannelse og fritidsjob på lige fod med andre unge i Aarhus.

Indhold og praksis

Fritidspatroljens indsats i Gellerup og Toveshøj er todelt. Den ene del handler om at skabe meningsfulde lege- og fritidsaktiviteter til områdernes store grupper af børn og unge. Den anden del handler om at give instruktørerne mulighed for at være rollemodeller, tage ansvar og vokse med det fritidsjob og den indflydelse, de lønnes for. Set i forhold til den stærkt øgede foreningsaktivitet i området vil Fritidspatroljen prioritere at understøtte frivillige indsatser. Projektlederen vil få kontor i det boligsociale sekretariat, men Fritidspatroljen vil derudover også benytte sig af en lang række eksisterende faciliteter og lokaliteter i området.

Medarbejderressourcer

Der ansættes en projektleder, der er ansvarlig for projektets daglige drift. Projektlederen har sit ansættelsesforhold i Brabrand Boligforening. Projektlederen har ansvaret for, at gruppen af ressourcestærke unge, som vi fremdeles vil kalde "instruktørerne", gennemgår en uddannelse i at skabe leg og i at opføre sig som ansvarlige rollemodeller for den store gruppe af børn og unge

Fritidsjobs finansieres delvist af helhedsplanen. Aarhus Kommunes politik om etablering af fritidsjobs i udsatte områder gør, at vi på nuværende tidspunkt kan finansiere fem af instruktørerne med kommunale midler.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- to ugentlige aktiviteter i vinterhalvåret, fire ugentlige aktiviteter i sommerhalvåret. Gennemsnitligt 20 børn pr. gang.
- 15 uddannede instruktører, som varetager aktiviteterne
- 15 unge i beskyttede fritidsjobs gennemfører et forløb, hvor de bliver i stand til at håndtere et ordinært fritidsjob.

Delresultat 1. kalenderår:

- Forældre og foreninger oplever Fritidspatroljen som en troværdig leverandør af legeaktiviteter og lader gerne deres børn deltage i aktiviteterne
- Unge oplever Fritidspatroljen som en attraktiv arbejdsplads, hvor der er mulighed for at få uddannelse, afprøve forskellige arbejdsområder og evt. avancere til teamleder.

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i hærværk og øget tilknytning til ungdomsuddannelse.

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er projektejer på Fritidspatroljen. Der vil være en tæt forbindelse til helhedsplanens anden fritidsjobindsats Get2Job, idet unge med behov for beskyttede fritidsjobs typisk vil blive henvist fra Get2Job og efter endt forløb hos Fritidspatroljen vil blive hjulpet videre til ordinært fritidsjob af

Get2Job. Endvidere er der et tæt samarbejde med Aarhus Kommune, som har en politisk målsætning om at skabe fritidsjobs i udsatte områder.

Man har i den forløbne periode udviklet et veldokumenteret OCN-certificeret uddannelsesforløb for instruktørerne i samarbejde med Ungdomsskolen i Gellerup Toveshøj, som i øvrigt finansierer undervisningen som ungdomsskolehold.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvalitativt på både proces og metode. Der evalueres kvantitativt på succeskriterierne løbende.

Forankring

Erfaringerne fra Fritidspatruljen skal på sigt samles i en manual, som gør det muligt for de kommunale instanser og boligforeningens afdelinger at håndtere fritidsjobs i udsatte områder på en hensigtsmæssig måde.

Vi mener, at vi med erfaringerne fra Fritidspatruljens arbejde kan skabe en model for, hvordan man definerer fritidsjobs, hvordan man uddanner sine ansatte og fritidsjobbere og hvordan man får kørt unge i stilling til at kunne være i ordinært fritidsjob.

5.2.2. Beboerrådgivning

Problemkompleks

I almene boligområder vil der pr. automatik være en del beboere, som af forskellige årsager ikke klarer sig optimalt i samfundet. Det er selve grundlaget for den almennyttige boligsektor at tilbyde gode, tidssvarende boliger til de, der kan have svært ved at klare sig på normale vilkår.

Derfor har man gennem mange år over huslejen finansieret den kendte og meget brugte beboerrådgivning, der er selve grundlaget og kronksempel på boligsocialt arbejde. I den fremtidige boligsociale indsats i Gellerup og Toveshøj vil vi gerne tage beboerrådgivningen et skridt videre og integrere den i den samlede indsats.

Målgruppe

Samtlige unge og voksne beboere i området med specielt fokus på de, der er langt fra arbejdsmarkedet og har barrierer i forhold til økonomi, sprog og/eller IT-færdigheder.

Mål for aktiviteten

At øge arbejdsmarkedstilknytning, voksensundhed og børns trivsel i området. At øge tilknytningen til ungdomsuddannelserne og at sænke andelen af udsatte børn og unge i området.

Delmål

At nedbryde barrierer mellem myndigheder/institutioner og beboere, så beboerne kan deltage i samfundet på lige fod med andre borgere.

Indhold og praksis

Beboerrådgivningen er en kendt og etableret ydelse i området. Der er kontortid to gange ugentligt, hvor rådgiveren kan træffes uden forudgående aftale, og desuden udbydes forskellige kurser, ligesom

beboerrådgiveren er bisidder ved samtaler med myndigheder og besøger familier med særlige behov. Endvidere formidles hvert forår familieferier til et antal familier, afhængig af hvor meget støtte beboerrådgivningen modtager til formålet.

Endelig indgår beboerrådgiveren som en del af det boligsociale sekretariat og vil kunne orientere om og henvise beboere til forskellige ydelser, som den boligsociale indsats leverer.

Medarbejderressourcer

Der er afsat en 20-timers stilling til beboerrådgivningen på Toveshøj.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- 10 ugentlige samtaler med beboere om generelle emner
- 5 månedlige henvisninger til andre indsatser i den boligsociale indsats
- 2 ugentlige samtaler med beboere om økonomi
- Minimum 60 % af henvendelserne skal forbedre/afhjælpe beboernes problematikker

Delresultat 1. kalenderår:

- Beboerne skal opleve, at de har en allieret i området, som kan hjælpe i forhold til deres konkrete problematikker.
- De boligsociale medarbejdere skal opleve, at der er en ressource som kan levere frisk information om, hvad der rører sig i området og tilpasse indsatserne efter efterspørgslen.

Resultat 1. kalenderår:

- øget tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse
- øget trivsel i forhold til voksensundhed, børns trivsel og udsatte børn og unge

Samarbejdsrelationer

Beboerrådgivningen bliver en del af det boligsociale sekretariat. Beboerrådgiveren samarbejder først og fremmest med beboerne, men indgår i en lang række individuelle sammenhænge, hvor der samarbejdes med forskellige myndighedsinstanser.

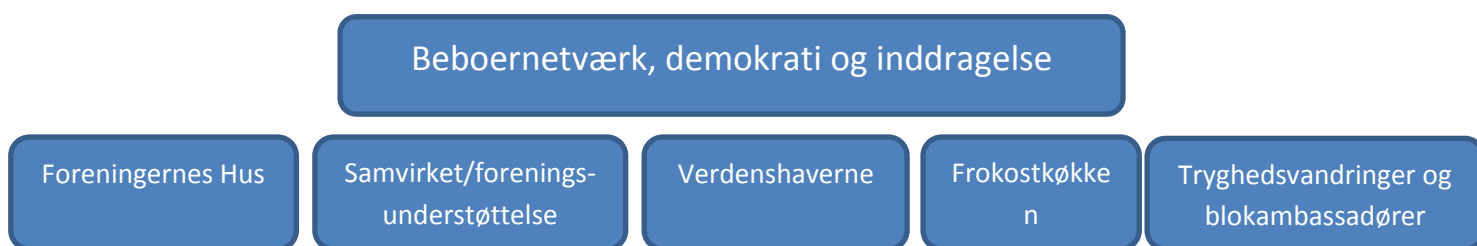
Lokal evaluering

Der evalueres først og fremmest kvalitativt på denne opgave, da antallet af samtaler ikke siger meget om, hvor godt beboerne føler sig modtaget eller hjulpet.

Forankring

Beboerrådgivningen forankres i afdelingen efter herværende helhedsplan.

5.3. Indsatsområde 3: Beboernetværk, inddragelse og demokrati

5.3.1. Samvirket

Problemkompleks

Med nærværende helhedsplan vil Brabrand Boligforening og beboerdemokratiet udvikle Samvirket og fokusere på Samvirkets kernefunktion – som et netværk, hvor de fælles problemstillinger i området kan drøftes, og hvor nye initiativer og samarbejdsrelationer kan opstå.

Samvirkenetværkets kvartals- og årsmøder er velfungerende som lokalt informations- og ideudviklingsforum, og har vist sig effektivt ved akut opståede problemsituationer, der har krævet beboernes/civilsamfundets reaktion. Eksempelvis har Samvirket flere gange spillet en rolle, når Gellerup og Toveshøj har oplevet sommerferie-uroligheder, afbrænding af containere m.v.

Målgruppe

Alle områdets beboere, boligforeningens ansatte, Aarhus Kommune, lokalpolitiet, det lokale foreningsliv – og sekundært interesserede/besøgende udefra.

Mål for aktiviteten

- At øge det aktive medborgerskab i området.
- At øge trygheden i området.
- At øge oplevelsen af trivsel i området.

Delmål

- At styrke det aktive medborgerskab og lokale foreningsliv.
- At styrke netværk mellem beboere og professionelle i området.

Indhold og praksis

En styrket kommunikation og netværkssituation mellem områdets aktiviteter via Samvirket med følgende formål: kommunikation, løbende status og beboerinddragelse via kvartals- og årsmøder, hjemmeside, nyhedsbreve, aktøratlas og introdage for nye ansatte.

En kommunal og en boligsocialt ansat medarbejder sørger i tæt samarbejde for, at der bliver indkaldt bredt til kvartals- og årsmøder, udarbejder dagsordener og referater, opdaterer hjemmeside, udarbejder og rundsender nyhedsbreve – og sørger for løbende dokumentation af deltagerantal på møder og introdage samt antal brugere af hjemmeside, nyhedsbreve og aktøratlas

Medarbejderressourcer

Samvirket skal fremadrettet understøttes af to ansatte, som hver bidrager med 10 timer til indsatsen: altså i alt 20 timer ugentligt. Den ene placeres i Aarhus Kommunes Gellerupsekretariat, den anden ansættes i den boligsociale indsats. Begge ansatte varetager opgaven som en del af en fuldtidsstilling.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Tre kvartalsmøder
- Et årsmøde
- To introduktioner for nye ansatte i området
- Løbende opdateret hjemmeside
- Månedlige nyhedsbreve
- Altid opdateret Aktøratlas over de mange projekter og indsatser i Gellerup/Toveshøj

Delresultat 1. kalenderår:

- En styrket oplevelse af tryghed blandt beboerne
- En styrket oplevelse af trivsel blandt beboerne
- En styrket oplevelse af aktiv beboerinvolvering i det lokale foreningsliv

Resultat 1. kalenderår:

- Øget antal deltagere ved kvartals- og årsmøder – med særligt fokus på antal beboere.
- Øget antal brugere/læsere af hjemmeside, nyhedsbreve og aktøratlas

Samarbejdsrelationer

Beboere, aktive foreningsfolk, kommunalt ansatte, boligforeningsansatte, lokalpoliti og almindeligt interesserede udefra. Ved ansættelsen af både en kommunal og en boligsocial repræsentant for netværket, understreges samarbejdet mellem Aarhus Kommune og Brabrand Boligforening i netværkets udvikling og understøttelse.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvantitativt på succeskriterierne. Derudover evalueres kvalitativt på oplevelsen af indhold og effekt af succeskriterierne.

Forankring

Samvirket forankres – som det tidligere har været – i det frivillige netværk mellem beboere og professionelle, som det startede ud med at være. Her har Samvirket vist sig at være allerstærkest. Sekretariatsstøtten via 10 kommunale og 10 boligsociale ugentlige arbejdstimer er med til at udbygge Samvirket som det sted, hvor man kan komme i kontakt med flest mulige grupper i Gellerup på én gang. På den måde forankres Samvirket også delvist – via Gellerupsekretariatet – i den fysiske helhedsplan.

5.3.2. Velkomst

Problemkompleks

Gellerup og Toveshøj er lokalsamfund med en særlig kolorit. Der er mange unge i området, som fylder meget i gadebilledet, og området har et ry for at huse mange udsatte beboere. Samtidig er der en meget stor udskiftning i lejemålene, og virksomheder vægrer sig ved at etablere sig i området. Det er en negativ spiral, som gør at velfungerende familier ikke flytter til området, da man ikke vil udsætte sine børn for den negative indflydelse, som man forventer af Gellerup og Toveshøj.

I de kommende år etableres mange nye arbejdspladser i området, da to kommunale forvaltninger flytter over 1000 arbejdspladser til Gellerup Toveshøj, og der i forbindelse med den fysiske helhedsplan kommer over 200 arbejdspladser på byggepladserne. Det er vigtigt at give nytilkomne en særlig velkomst, så de også bliver opmærksom på de positive ting i området, og så de har et sted at henvende sig, hvis de har spørgsmål. Ligeledes er det væsentligt, at arbejdspladserne bliver opmærksomme på, hvad de selv kan gøre for at dæmme op for potentielle negative oplevelser.

Endvidere modtager både beboere og professionelle i området hvert år mange henvendelser fra besøgende, som gerne vil opleve det berømte og berygtede Gellerup Toveshøj. Vi tager gerne imod og rundviser, men da det både tager meget af beboernes og de professionelles tid, vil vi prøve at systematisere og kvalificere rundvisningerne, så de bliver mere dækkende og autentiske.

Endelig oplever vi i området løbende, at der kommer nye projekter til. Typisk er det projekter, som har fået midler til at arbejde med en metode i et antal udsatte områder. Det er dejligt, at området tilføres ressourcer og idéer, men ofte resulterer det manglende lokalkendskab i, at en ofte professionel, velfunderet, men tidsbegrænset indsats tromler hen over det spæde lokale initiativ i området. Det er ikke hensigtsmæssigt, når vi i øvrigt forsøger at understøtte voksne i området i at lave aktiviteter for deres egne unge.

Derfor vil vi gerne bruge ressourcer på at kvalificere indkommende projekter i området, så metoderne og midlerne bliver brugt med størst mulig hensyntagen til det eksisterende foreningsliv og deres aktiviteter.

Målgruppe

- Udefrakommende gæster med faglig eller personlig interesse i Gellerup
- Professionelle i området, som skal etablere virksomhed
- Udefrakommende projekter med aktiviteter i området

Mål for aktiviteten

- at nedbringe hærværk og indbrudskriminalitet i området
- at nedbringe andelen af lavindkomstfamilier i området
- at øge antallet af voksne med tilknytning til arbejdsmarkedet i området

Delmål

At præsentere området på en saglig og forsvarlig måde, så gæster og professionelle i området føler sig trygge ved at være her og kan indgå i lokalsamfundet på en hensigtsmæssig måde.

Indhold og praksis

Samvirket laver en introduktion til nye ansatte i området hvert halve år. Det er et rigtig godt initiativ, hvor områdets nye ansatte kommer på besøg i forskellige institutioner og arbejdspladser og hører om, hvordan tingene fungerer i området.

Vi vil gerne supplere denne indsats med et opsøgende besøg fra en beboerguide eller en professionel på selve arbejdspladsen (som også meget vel kan være en byggeplads).

Endvidere vil vi i samarbejde med Gellerup Museum og Den Gamle by uddanne lokale beboerguides, som kan vise gæster og professionelle rundt i området og give et autentisk indtryk af, hvordan området faktisk er skruet sammen. Dette samarbejde kommunikeres ud via Samvirket og vil være til rådighed for alle beboere, frivillige og professionelle i området som et tilbud, man kan formidle videre til interesserede "outsiders".

Endelig vil vi opsøge nyttilkomne projekter og hjælpe dem med at finde lokale samarbejdspartnere og sikre, at deres projekter ikke kommer på tværs af eksisterende indsatser. Vi vil om muligt stille en kontorplads til rådighed, så projektmedarbejderne har mulighed for at skabe et netværk og en arbejdsdagligdag meget hurtigt. Denne indsats spredes dels via Samvirket, men vi vil også holde øje med de traditionelle puljebevillinger og se, om der planlægges indsatser i området, som bør have vores opmærksomhed.

Medarbejderressourcer

Der afsættes 10 timer ugentligt til disse opgaver. De resterende 27 timer op til en fuldtidsstilling bruger samme medarbejder på Samvirket og Foreningsunderstøttelse.

Den Gamle By har fået en bevilling fra Kulturstyrelsen og stiller en halvtidsstilling til rådighed til at håndtere og koordinere den løbende uddannelse og drift af beboerguide-initiativet.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Ti guides uddannet
- 12 rundvisninger afviklet
- 80 % af de nyetablerede virksomheder i området har haft besøg af en lokal ressourceperson
- 100 % af alle nyetablerede projekter med socialt sigte er blevet kontaktet og vejledt i forhold til lokalområdet

Delresultat 1. kalenderår:

- Et imageløft i forhold til udefrakommende gæster, som får et realistisk og positivt indtryk af området og de indsatser, der er iværksat.
- Et netværk blandt projekterne i området, så vi ikke træder hinanden over tæerne eller iværksætter aktiviteter, der er i konkurrence med hinanden.
- Nyetablerede virksomheder oplever, at der tages hånd om deres tarv i området og tilpasser deres aktiviteter til det mulige i forhold til beboerne.

Resultat 1. kalenderår:

5 pct. fald i hærværk

5 pct. stigning i selvforsørgende familier

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er projektholder på indsatsen, og Samvirket og Den Gamle By er meget nære samarbejdspartnere. Gellerup Museum leverer lokalerne til mødested for de guidede ture samt lokaler til uddannelse og eventuelle udstillinger i denne forbindelse.

Der vil endvidere være et tæt samarbejde med de lokale foreninger i bl.a. Foreningernes Hus, hvorfra vi vil rekruttere mandskab til beboerguides.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvalitativt på metode og proces. Endvidere evalueres kvantitativt på de angivne succeskriterier.

Forankring

Projektet søges forankret som et frivilligt initiativ under Samvirket, Foreningernes Hus og Gellerup Museum, hvor man har udarbejdet en manual til rundvisninger og velkomst til professionelle, så det med relativt få midler er muligt at rekruttere folk til opgaven.

5.3.3. Byggeriets Frokostkøkken

Problemkompleks

Området mangler et professionelt køkken til at servicere de mange aktiviteter omkring beboerhuset Laden og Foreningernes Hus. Ligeledes mangler der et køkken, som kan producere mad til eks. lokalcentrene, bygningsarbejdere tilknyttet den fysiske helhedsplan mm. Samtidigt mangler både Laden og Foreningernes Hus i høj grad hjælp til daglig drift og administration.

Byggeriets Frokostkøkken handler i første omgang om at bane vejen og skabe fundamentet for et fremtidigt frokostkøkken, som udvikles i takt med forandringerne i området – og som der, når tiden er gunstig, vil blive søgt midler til fra relevante puljer. I denne første fase arbejdes der primært på en tiltrængt understøttelse af den daglige drift i beboerhuset Laden samt opdatering af de eksisterende rammer hér. Derudover skal medarbejderen yde den administrative støtte til Foreningernes Hus, som det har så hårdt brug for. På den måde kædes de to huses drift og dagligdag på fornuftig vis tæt sammen – et samarbejde, som også understøtter planerne i den fysiske helhedsplan.

Målgruppe

Alle områdets beboere og professionelle.

Mål for aktiviteten

At nedbringe hærværk og ungdomskriminalitet i området.

Delmål

At styrke netværksdannelse og samarbejde i området. At styrke fællesskabet mellem beboerne og afhjælpe isolering.

Indhold og praksis

Der er tale om en undersøgende forprojektering, som skal afsøge, hvilke behov der er for at få beboerhuset Laden up to date - og for at klargøre til de ting, det skal kunne, når de fysiske arbejder for alvor går i gang.

Laden og Foreningernes Hus tænkes som en samlet administrativ opgave for den medarbejder, der ansættes.

Projektet handler i høj grad om beboerkontakt: koordination af kalendere, aktiviteter mm. i begge beboerhuse, administration af økonomi ift. aktiviteter samt at afdække behov og muligheder for at skabe et frokostkøkken/beboercafe i Laden. Dette skal ske ved generelle observationer og kortlægning af brugermønstre, bistået af garvede medarbejderes erfaringer. Med den viden, der bliver opsamlet i løbet af det første års tid, vil det være muligt at formulere en projektplan for et frokostkøkken i området – og ikke mindst kan man herefter søge midler eksternt til en køkkenfunktion og opgradering af det eksisterende køkken rent udstyrs- og indretningsmæssigt.

Medarbejderressourcer

Der budgetteres med 2/3 aktivitets- og administrativ medarbejder, som bidrager med koordineret bistand i både Foreningernes Hus og Laden samt projektudvikling af Frokostkøkkenet.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- færdigbeskrevet projekt på det fremtidige Frokostkøkken
- sammenkædet administrativ drift i Laden og Foreningernes Hus etableret

Delresultat 1. kalenderår:

- afklaring af potentialet i et frokostkøkken i Laden

Resultat 1. kalenderår:

- ikke målbart ift. succeskriterier. Kræver 24 mdr.s drift for at kunne måles.

Samarbejdsrelationer

Beboerhuset Laden (Foreningen Tousgårdens Venner), Foreningernes Hus, Beboerhuset Yggdrasil, den fysiske helhedsplan.

Lokal evaluering

Projektet evalueres kvalitativt på proces og metode og kvantitativt på de opstillede succeskriterier efter 2. år.

Forankring

Efter forprojekteringsperioden tænkes Frokostkøkkenet på sigt etableret som en socioøkonomisk virksomhed, hvor salg og medarbejdere i støttede stillinger vil gøre projektet rentabelt i sig selv.

5.3.4. Foreningsunderstøttelse

Problemkompleks

En af grundene til, at herværende helhedsplan ikke indeholder direkte aktiviteter for børn og unge bortset fra Fritidspatroljen er, at der i forvejen er et rigt og aktivt foreningsliv, som varetager alt fra legeaktiviteter, lektiehjælp, sprogskole over folkedans til fodbold.

Desværre oplever vi, at selv meget ressourcestærke personer i området jævnligt klager over, at der er for få fritidstilbud til børn og unge. Dette fortæller os, at der dels ikke er velfungerende informationsveje til at kommunikere aktiviteterne ud, men også, at foreningerne generelt holder sig for sig selv inden for etniske, religiøse og politiske enklaver. Der er sjældent nogle formelle vedtægter, medlemslister eller kontingentopkrævning.

Det er vigtigt at fastholde ildsjælenes engagement, men det er især vigtigt at sikre, at ildsjælene ikke brænder ud før tid pga. arbejdspress. Derfor vil vi med foreningsunderstøttelsen sikre, at foreningerne bliver organiseret formelt, så ansvaret for forskellige opgaver uddelegeres til flere personer, der hver især tager mindre opgaver på sig. Ligeledes vil vi hjælpe foreningerne til at tilrettelægge og afvikle deres aktiviteter på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til ressourcer, formål og målgrupper.

Målgruppe

Foreninger i Gellerup og Toveshøj

Mål for aktiviteten

At engagere lokalsamfundet i at lave aktiviteter for områdets børn og unge

Delmål

At forbedre trygheden

Indhold og praksis

Konkret handler understøttelsen om to ting: hjælp til selvhjælp i forhold til aktiviteter (eksempelvis at sørge for en rutine med, at fodboldtrøjerne vaskes på skift hos alle forældrene og ikke altid hos formanden) og hjælp til formel organisering af foreningen.

Den boligsociale medarbejder understøtter foreningerne i deres aktiviteter, ved at vise vejen til at lave aktiviteterne på den mest overskuelige måde, hvor mest muligt ansvar delegeres mellem medlemmer og bestyrelse.

Hjælpen til den formelle organisering af foreningen kræver særlige kompetencer, som området allerede besidder i form af foreningskonsulenterne i Aarhus Kommunes Sport og Fritids-afdeling og har desuden stærkt netværk i de landsdækkende idrætsorganisationer. Foreningskonsulenterne har prioriteret 13 timer ugentligt, hvor de sidder i det boligsociale sekretariat og hjælper foreningerne. Med i denne aftale er også, at vi hjælpes ad med at fastholde aktiviteterne i projektet Foreningsguiderne, som kort fortalt engagerer foreningsaktive unge til at hjælpe ikke-aktive unge med at komme i gang med en foreningsaktivitet.

Den boligsociale medarbejder får gennem sin daglige kontakt med foreningerne opsamlet et overblik over aktiviteterne i området, som skal formidles i en fælles kalender på beboerredaktionens website. Her skal der desuden opbygges en database over aktive foreninger, institutioner og ressourcepersoner i området.

Medarbejderressourcer

Der afsættes ½ fuldtidsstilling til opgaven. Sammen med projekterne Velkomst og Samvirket bliver det i alt en hel fuldtidsstilling, hvilket i forhold til opgaverne vil skabe rigtig god synergi. Aarhus Kommune i form af Sport og Fritid afsætter 13 timer ugentligt til foreningskonsulenternes bistand.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Kontakt til minimum 30 foreninger i området
- Hjælp til minimum to foreningsaktiviteter om ugen
- Minimum ti foreninger etableret på et grundlag så solidt, at de kan tage imod flere børn en deres allernærmeste familie og venner
- Minimum fem foreninger, der har etableret sig formelt med vedtægter, generalforsamling, medlemsliste og kontingentbetaling, så de kan søge om folkeoplysningsmidler.

Delresultat 1. kalenderår:

- At foreningerne åbner op for tilgang af børn med andre etniske og familiemæssige relationer end deres allernærmeste venner og familie.
- At foreningernes aktiviteter styrkes i planlægning og afvikling, så opgaverne ikke er fordelt på for få hænder
- At foreningerne anerkender styrken i at være formelt organiseret af hensyn til støttemuligheder

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i hærværk og indbrudsforsøg og ungdomskriminalitet
- Øget trivsel og færre familiesager

Samarbejdsrelationer

Samarbejdet foregår først og fremmest med de lokale foreninger. Endvidere samarbejder vi med Globus1, som af hensyn til den lokale forankring gerne vil stille medarbejderne til rådighed.

Lokal evaluering

Projektet evalueres løbende sammen med Globus1 i forhold til det kvalitative indhold i metode og proces. De kvantitative mål vurderes løbende i styregruppen.

Forankring

Der vil i forbindelse med projektets opstart være en stor arbejdsbyrde i at få foreningerne til at organisere sig formelt og åbne op for aktiviteterne. Den viden, som opbygges uformelt blandt foreningerne vil i så fald blive distribueret videre ud i systemerne og vil på sigt gøre stillingen overflødig.

5.3.5. Foreningernes Hus/Beboerhuse

Problemkompleks

Foreningernes Hus har siden opstart i 2009 understøttet et aktivt medborgerskab og er i dag meget velfungerende med mange, faste foreninger og flere på venteliste. Noget helt ekstraordinært ved huset er, at grupperinger, der pga. fx konflikter i oprindelseslandene også har holdt sig på afstand af hinanden i Gellerup, pludselig har sat sig ved det samme bord og er nået til enighed om husregler, lokalefordeling og fællesarrangementer. Det er ganske unikt og nyt for området – og en udvikling, der skal understøttes. Det vil nærværende helhedsplan være med til.

Trivsel og netværk har derudover stærk indflydelse på oplevelsen af tryghed i boligområder, viser en ny rapport fra CFBU, hvormed tryghed også er et aspekt af Foreningernes Hus. Den tryghedsskabende effekt bliver især understreget af foreningerne selv, som udtrykker stor glæde ved liv og lys i huset på stort set alle tider af døgnet.

Målgruppe

Alle lokale foreninger i Gellerup/Toveshøj

Mål for aktiviteten

- At øge det aktive medborgerskab i området.
- At øge trygheden i området.
- At øge oplevelsen af trivsel i området.
- Erfaringsgrundlag for beboerinddragelse i den fysiske helhedsplans to nye beboerhuse

Delmål

- At styrke det lokale foreningsliv.
- At højne graden af frivillighed blandt beboerne

Indhold og praksis

Tiden er nu inde til at iværksætte en målrettet forankringsproces af Foreningernes Hus. For at sikre, at den stadigt skrøbelige størrelse, som Husrådet er, kan tage fuldbyrdet over, ønskes projektlederstillingen og Landsbyggefondsstøtten udfaset i perioden 2014-2017. Samtidigt vurderes det, at erfaringerne med etableringen af Foreningernes Hus med fordel kan anvendes, når beboernes ejerskab i områdets nye beboerhuse skal sikres. Efterhånden som projektlederstillingen for Foreningernes Hus udfases, tænkes beboerinvolveringen i de nye beboerhuse derfor opstartet – og de timer, der frigives ved udfasningen, lægges derfor over arbejdet med beboerhusene. På den måde sikres det, at de værdifulde erfaringer ikke går tabt – men direkte og dugfriske applikeres på det nye arbejde med beboerhusene. Samtidigt sikres en direkte sammenhæng mellem erfaringer fra det boligsociale arbejde og iværksættelse af den fysiske helhedsplan – et element, som generelt søges styrket i nærværende plan.

I takt med at projektlederstillingen i Foreningernes Hus udfases, vil Foreningernes Hus kunne hente nogen administrativ bistand fra det boligsociale sekretariat, ligesom der tænkes tilknyttet en pedel samt rengøringspersonale til huset. Foreningernes Hus kan drives for et årligt beløb på 600.000 kroner. Disse midler kan fx tilvejebringes ved et bidrag fra de to afdelinger. De foreninger, der benytter sig af Foreningernes

Hus, skal derudover fra 2013 gradvist tilvendes en brugerbetaling. (I den forbindelse indtænkes foreningernes mulighed for at opnå lokalestøtte fra Aarhus Kommune.)

Medarbejderressourcer

En fuldtidsstilling i projektperioden, hvor udfasningen af projektlederfunktionen i Foreningernes Hus tænkes at foregå på følgende måde: I dag-medio 2014: Foreningernes Hus 37 timer. Medio 2014 og året ud: Foreningernes Hus 30 timer. 2015: Foreningernes Hus 20 timer. 2016: Foreningernes Hus 10 timer. 2017 og frem: Foreningernes Hus-lederen udfaset, husrådet selvkørende.

Samtidigt med udfasningen optrappes timetallet på arbejdet med beboerhusene tilsvarende, så der hele tiden eksisterer en fuldtidsstilling gennem projektperioden.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- 25 foreninger er faste brugere af huset på regelmæssig basis (har nøgle)
- Der afholdes gennemsnitligt 10 åbne arrangementer i Foreningernes Hus pr måned.

Delresultat 1. kalenderår:

- En styrket oplevelse af tryghed blandt beboerne
- En styrket oplevelse af trivsel blandt beboerne
- En styrket oplevelse af aktiv beboerinvolvering i det lokale foreningsliv

Resultat 1. kalenderår:

- 500 brugere gæster Foreningernes Hus pr. uge
- Udvidelse af husets foreningers netværk hinanden imellem, målt på fælles arrangementer

Samarbejdsrelationer

Beboere, lokale foreninger, boligforeningen, afdelingerne, Aarhus Kommune, lokalpolitiet og den fysiske helhedsplan. Huset bruges derudover også ofte af større organisationer, ministerier, kunst- og kulturprojekter.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvantitativt på succeskriterierne. Derudover evalueres kvalitativt på leverancer, proces og metode.

Forankring

Foreningernes Hus søges forankret i de to afdelinger, Gellerupparken og Toveshøjs driftsøkonomi – samt den fysiske helhedsplan for Gellerup-Toveshøj. Derudover indføres en i første omgang begrænset brugerbetaling.

5.3.6. Verdenshaverne

Problemkompleks

En af de store sociale udfordringer i Gellerupparken og Toveshøj er områdets psykisk sårbare voksne, herunder de mange PTSD-ramte. Den mistrivsel, der ofte følger med psykisk sygdom og psykisk sårbarhed, mærker naturligvis de psykisk sårbare selv, men den mærker også deres familier og i sidste instans boligområdet.

Gellerupparken og Toveshøj vil gerne bidrage til de psykisk sårbare beboeres trivsel ved i den boligsociale helhedsplan at styrke Verdenshave-projektet, der allerede eksisterer som spirende frivilligt initiativ i området, men som vurderes at kræve en ansat medarbejder, i opstartsfasen, for at kunne udfylde sit potentiale. Verdenshaverne består i dag af to stykker jord, et i Toveshøj og et i Gellerupparken, hvor en gruppe beboere arbejder med forskellige, mindre haveprojekter, rydder op i buskadset og laver huler med børnene.

Målgruppe

Voksne med helbredsrelateret overførselsindkomst

Mål for aktiviteten

At engagere og motivere PTSD-ramte og bringe dem tættere på arbejdsmarkedet

Delmål

At øge unge- og voksensundhed og øge tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked

Indhold og praksis

Et af de opstillede effektmål for områdets fysiske plan er, at andelen af områdets voksne beboere, som er selvforsørgende, svarer til andelen i Aarhus Kommune. Tanken er, at Verdenshaverne som del af den sociale helhedsplan udvikles til et større og stærkere aktivitetsforum – og konkret til et virksomhedscenter, der delvist finansieres af refusion for aktivering af ledige beboere fra området.

Projektet kobles tæt sammen med Urban Farming-tiltaget, som er en væsentlig del af den fysiske helhedsplan, og integreres på sigt heri. "Urban Farming Gellerup – Dyrket fællesskab fra Jord til Bord" er et projektpartnerskab mellem Brabrand Boligforening og Videnscenter for Landbrug og er støttet af RealDania. Det omhandler etableringen af et økologisk, bæredygtigt jordbrugsfællesskab i Gellerup Toveshøj, med beboernes sundhed, beskæftigelsesmuligheder, og områdets image for øje.

Medarbejderressourcer

Der ansættes en projektleder i en fuldtidsstilling i en fireårig periode. Desuden forventes det, at kunne have op til syv beboere i aktivering årligt (to ad gangen i 13 uger).

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- etablering af haver i Gellerup og Toveshøj
- etablering af væksthuse (Finansieret af forventet Real Dania-bevilling)
- etablering af virksomhedscenter med op til fire aktiveringer inden for det første år

Delresultat 1. kalenderår:

- beboerne begynder at anvende haverne som aktivitet og afslapning

Resultat 1. kalenderår:

- øget tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse
- øget trivsel

Samarbejdsrelationer

Projektet samarbejder med beskæftigelsesforvaltningen i Aarhus Kommune om at etablere et virksomhedscenter med aktivering af matchgruppe 2-ledige på kontanthjælp. Endvidere samarbejder man med Videncenter for Landbrug, Jordbrugets uddannelsescenter og den fysiske helhedsplan om at etablere et væksthus i Toveshøj, så sæsonen for produktion kan forlænges væsentligt før og efter sommeren.

Lokal evaluering

Projektet evalueres løbende kvalitativt på proces og metode og kvantitativt på konkret mål i succeskriterierne.

Forankring

Projektet tænkes som en socioøkonomisk virksomhed og forventes at kunne blive bæredygtigt økonomisk på kommercielle vilkår i løbet af projektperioden.

5.3.7. Tryghedsvandringer

Problemkompleks

Gellerup og Toveshøj er udfordret af hærværk og indbrud, og ligger i 4. kvartal 2012 14 % over Aarhus gennemsnittet på andel hærværk og indbrud/indbrudsforsøg jf. BoSocData, med en negativ indflydelse på beboernes tryghed til følge.

Hvor man tidligere har arbejdet særskilt med boligområdernes sociale og fysiske parametre, arbejder tryghedsvandringerne netop med sammenhængen mellem problematikker i det sociale rum og tilstanden og udformningen af det fysiske rum, med målet om at skabe attraktive og gode steder at bo og færdes, hvor muligheden for kriminalitet mindskes.

Et rent og vedligeholdet boligområde kan have en væsentlig effekt på nedbringelsen af især hærværkskriminalitet og derigennem trygheden, fordi det sender et signal om at kriminalitet og hærværk i området ikke tolereres af beboerne, hvilket kan virke afskrækkende på en potentiel gerningsmand. Konkrete og ofte simple fysiske tiltag, kan f.eks. være at sikre gode oversigtsforhold, en passende belysning, skraldespande de rigtige steder, så mængden af skrald mindskes.

Formålet med at gennemføre tryghedsvandringer i Gellerup og Toveshøj er at rette fokus på og udbedre nogle objektive fysiske forhold, der vurderes at have en tryghedsskabende virkning.

Målgruppe

Boligforeningen med repræsentanter fra drift og administrationen, boligområdets beboere, Aarhus Kommune med repræsentanter fra Socialforvaltningen og fra Teknik og Miljø, samt det lokale politi. Den brede repræsentation skal sikre at den nødvendige viden og kompetencen til handling er til stede på vandringerne.

Mål for aktiviteten

At nedbringe antallet af hærværkstilfælde og indbrudskriminalitet i området.

Delmål

At forbedre trygheden.

Indhold og praksis

Der fokuseres på at skabe et fælles forum hvor beboer, boligforening, politi og kommune mødes, og samarbejder, for at skabe helhedsorienteret løsninger med fokus på trygheden.

Derudover er fokuset at øge beboernes forståelse for deres eget boligområde og derigennem skabe opbakning til de fysiske forandringer der sker i boligområdet, samt at bruge den indsamlede viden til at sikre trygheden når forandringerne står færdige.

Konkret arbejdes der i projektet med; en videns og erfaringsindsamling, en metodeudvikling, og en praktisk gennemførelse af tryghedsvandringer i boligområdet.

Medarbejderressourcer

13 timer ugentligt fra en medarbejder ansat i helhedsplanen til at varetage de administrative opgaver i forbindelse med tryghedsvandringerne, herunder beboerinformation, indkaldelse, facilitator på vandringerne, registrering under vandringerne, opfølgning, og udarbejdelse af implementeringsplaner. Medarbejderen skal desuden sikre et tæt samarbejde mellem indsatsen og den igangværende fysiske helhedsplan.

13 timer ugentligt fra en medarbejder ansat i Aarhus kommune (HotSpotcentret) til arkitektfaglig bistand i forbindelse med tryghedsvandringerne.

Succeskriterier

Leverance 1 kalenderår:

- 4 afholdte tryghedsvandringer første kalenderår, og gennemsnit 5 årlig afholdte tryghedsvandringer over perioden 2014-2017.

Delresultat 1. Kalenderår:

- Et bredt udsnit af beboerne deltager, hvor der tilstræbes en repræsentativ deltagelse.

Resultat 1. Kalenderår:

- Et fald i hærværk og indbrud/indbrudsforsøg

Samarbejdsrelationer

I den periode hvor Tryghedsvandringerne introduceres i Gellerup og Toveshøj står boligområdet over for en omfattende transformation i forbindelse med den fysiske helhedsplan. For at imødekomme de problematikker, der kan opstå i den forbindelse, vil indsatsen samarbejde med Byggerodsoaserne for at skabe trygge og velfungerende boligområder, mens byggeaktiviteterne står på.

Et trygt boligområde er et område hvor beboerne tager ejerskab og ikke tolerer hærværk og anden kriminalitet, for at styrke dette inddrages beboerne i udpegningen af de problematiske punkter og i den efterfølgende udbedring.

Aarhus kommune (HotSpotcentret) varetager udvikling og tilpasning af metoden til boligområderne Gellerup og Toveshøj, herunder blandt andet udviklingen af vandringstyper, registrerings- samt outputskabeloner. Willis tilknyttes indsatsen, hvor de vil stå for gennemførelsen af en række undervisningsforløb med fokus på

tryghed og risikofaktorer, med henblik på at opkvalificere Brabrand Boligforeningens medarbejdere, særligt driftspersonalet.

Derudover vil der til udvikling af Tryghedsvandringerne tilknyttes eksternt konsulentbistand til at bistå med erfaringer og viden.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvalitativt på både proces og metode.

Forankring:

De indsamlede erfaringer og viden fra Tryghedsvandringerne i Gellerup samles til et generelt koncept, dette skal gøre det muligt på sigt at gennemføre vandringerne mindre omkostningsfuldt, samt sikre en forankring af indsatsen i Gellerup og Toveshøj efter helhedsplanens udløb.

Hvis tryghedsvandringerne fremtidigt skal gennemføres vil en koordinerende medarbejder være nødvendig, for at sikre opfølgning, kontinuitet og stabilitet.

5.3.8. Blokambassadører

Problemkompleks

Beboerne oplever en stor afstand mellem hvad der sker i området og hvad de rent faktisk har indflydelse på. Denne fremmedgørelse gør, at mange beboere ikke tager sig af hærværk eller indbrud og blot ryster på skuldrene, da opfattelsen er, at "det må Brabrand Boligforening betale".

Desværre er der ikke andre til at betale en ekstra regning i en afdeling end afdelingen selv. Jo mere ligegyldighed og hærværk, desto dyrere husleje og ringere forhold i afdelingen. Denne sammenhæng skal også tydeliggøres; jo mindre vandalisme, desto flere muligheder for lavere husleje, mere forskønnelse og bedre aktiviteter.

Jf. afsnittet om Tryghedsvandring er det også vigtigt, at helt lokal viden om trygheden på blokniveau bliver samlet fra beboerne og kommunikeret videre til administrationen, driften og det boligsociale arbejde i Brabrand Boligforening. Disse informationsstrømme kan formaliseres gennem tryghedsvandringerne og en generel øget kommunikation mellem en blokambassadør og eksempelvis den lokale varmemester.

Målgruppe

Alle beboere i Gellerup og Toveshøj

Mål for aktiviteten

At nedbringe antallet af hærværkstilfælde og forekomsten af ungdomskriminalitet i området.

Delmål

At forbedre trygheden

Indhold og praksis

Det vurderes fra erfaringer med beskæftigelsesrettede indsatser i området, at der kan rekrutteres en person i skåne- eller fleksjob i hver blok i området. Det er nødvendigt at have et formelt ansættelsesforhold, da vi er nødt til at kunne tilkalde medarbejderen i tilfælde af hærværk.

Blokambassadørerne får følgende opgaver:

- at indsamle lokal information om oplevet tryghed og eventuelle problemer til Tryghedsvandringerne
- at distribuere informationsmateriale i alle opgange i deres respektive blok, når det er nødvendigt
- at spotte hærværk eller reagere på henvendelser fra lokale beboere om hærværk
- i samarbejde med varmemester at udarbejde informationsmateriale om hærværkets omfang og omkostninger og distribuere det i opgangene – og gerne sidestille disse omkostninger med, hvor mange nye køkkener/døre/ture til Djurs Sommerland eller lignende, man kunne have fået for de penge – eller hvor meget det reelt koster hvert lejemål i husleje.

Blokambassadørerne refererer til en koordinator, som også har ansvaret for Tryghedsvandringerne.

Medarbejderressourcer

24 timer ugentligt i en stilling som koordinator ansat i helhedsplanen, som kombineres med den halve stilling til Tryghedsvandringerne.

19 skånejobs fordelt på et skånejob pr. blok (to blokke pr. medarbejder i de små blokke i området). Vi rekrutterer blandt de lokale beboere, som trods stor afstand til det danske arbejdsmarked stadig er arbejdsdygtige på et meget lavt niveau. I gennemsnit forventer vi fem timers ugentlig arbejdstid pr. skånejob.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Rekruttering og uddannelse af min. 19 blokambassadører
- Minimum 80 % af alt hærværk resulterer i et opslag lokalt i blokkens opgange
- Deltagelse i Tryghedsvandring (se denne)
- Personlig velkomst til minimum 80 % af alle tilflyttere til området

Delresultat 1. kalenderår:

- Et bredt udsnit af beboerne begynder at forstå sammenhængen mellem hærværk og huslejeniveau og passer derfor bedre på både deres egen opgang, blok og på området.
- Øget social kontrol, så hærværk bare ikke accepteres i lokalområdet.

Resultat 1. kalenderår:

- Et fald i hærværk og indbrud/indbrudsforsøg

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er projektejer på blokambassadørerne. Der arbejdes tæt sammen med driften og administrationen i Brabrand Boligforening, så der er styr på både hæværk og tilflyttere. Endvidere etableres et særligt samarbejde med Aarhus Kommunes Beskæftigelsesforvaltning om rekruttering og finansiering af skånejobs med lokale beboere.

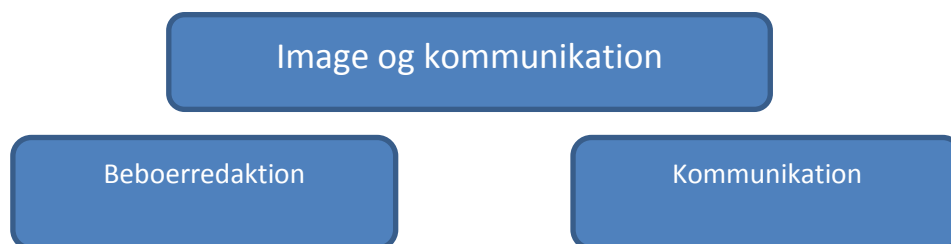
Lokal evaluering

Der evalueres løbende på metode og proces kvalitativt. Endvidere evalueres løbende kvantitativt på succeskriterierne.

Forankring

Projektet kan, hvis det viser sig at have en effektiv indflydelse på hæværkskontoen i afdelingerne, hurtigt tjene sig selv ind og dermed åbne op for muligheden for, at afdelingerne selv finansierer en koordinator til indsatsen – en form for socioøkonomisk virksomhed. Under alle omstændigheder udarbejdes en manual med erfaringerne fra projektet, som kan bruges af beboerdemokratiet fremadrettet.

5.4. Indsatsområde 7: Image og kommunikation

5.4.1. Kommunikationsmedarbejder

Problemkompleks

I prækvalifikationen til herværende helhedsplan udtrykkes et stærkt ønske om bedre koordination og formidling af den boligsociale indsats. En del af disse udfordringer søges løst med ansættelsen af en boligsocial leder. Der er dog stadig et stort behov for at kommunikere om den boligsociale indsats både internt blandt de boligsociale medarbejdere, ind i boligforeningens beboerdemokrati og administration, over for diverse samarbejdspartnere og ikke mindst ud til beboerne, som ikke kan varetages forsvarligt på dag-til-dag basis af en boligsocial leder. For at sikre et højt kommunikationsniveau ansættes en boligsocial kommunikationsmedarbejder.

Målgruppe

Boligsociale medarbejdere, beboere/afdelinger, boligforeningens administration og øvrige medarbejdere samt kommunale samarbejdspartnere.

Indhold og praksis

Det er vigtigt, at der i det daglige er en kommunikations/sekretariatskoordinator, som kan bistå leder og øvrige boligsociale medarbejdere med kommunikations- og administrationsopgaver, samt være "go to" person hvad angår interne forhold og netværk. Medarbejderen skal også sørge for, at al løbende kommunikation omkring

udviklingen i den fysiske helhedsplan når frem til de boligsociale medarbejdere, så de kan forholde sig til og integrere den i deres arbejde i området. Opgaverne tænkes som følger:

- Kommunikationsarbejde og administrativ bistand for det samlede boligsociale sekretariat, herunder:
- Boligsocialt nyhedsbrev til ansatte og afdelingerne
- Ansvar for den boligsociale indsats på boligforeningens officielle hjemmeside – med aktiviteternes subsites
- Løbende koordinering med teamet omkring den fysiske helhedsplans kommunikationsindsats
- Statusmøder i det boligsociale sekretariat (mellem projektlederne)
- Kalenderkoordinering/langtidsplanlægning ifht. organisationens øvrige ledelse og drift
- Løbende koordinering med den boligsociale sikkerhedsrepræsentant og organisationens HR-ansvarlige.

Mens den boligsociale leders opgave er at skabe retning og sammenhængskraft, bliver kommunikationsmedarbejderen/sekretariatskoordinatorens opgave at understøtte og sikre denne sammenhængskraft. Medarbejderen skal sørge for det daglige overblik og sekretariatsdrift - for og i fællesskab med de boligsociale medarbejdere samt den boligsociale leder – og give den øvrige organisation og afdelingerne/beboerne løbende indblik i, hvad der sker på den boligsociale front.

Medarbejderressourcer

En deltidsstilling (2/3) i projektperioden. Stillingen placeres centralt i det boligsociale sekretariat og tilknyttes umiddelbart den boligsociale lederstilling som daglig sekretariatsfunktion.

Succeskriterier

Leverance 1. kalenderår:

- Etablering af boligsocial kommunikationsafdeling i det nye boligsociale sekretariat – i samarbejde med leder og medarbejdere/kolleger
- Etablering og afholdelse af faste, løbende koordineringsmøder med den fysiske helhedsplans kommunikationsteam
- Etablering og afholdelse af faste, løbende koordineringsmøder med sikkerheds- og HR-repræsentanter
-

Delresultat 1. kalenderår:

- Øget oplevelse af sammenhængskraft i den boligsociale indsats internt og mellem indsatsen og den øvrige organisation.
- Øget oplevelse af vidensniveau omkring den boligsociale indsats hos afdelinger/beboere, den øvrige organisation og samarbejdspartnere.
-

Resultat 1. kalenderår:

- Minimum 6 boligsociale nyhedsbreve
- Fuldt opdateret hjemmeside om den boligsociale indsats (del af hovedorganisationens nye hjemmeside)

Samarbejdsrelationer

Boligsociale medarbejdere, boligforeningens administration, det boligsociale fællessekretariat, afdelinger og kommunale samarbejdspartnere samt den fysiske helhedsplan.

Lokal evaluering

Funktionen evalueres løbende i tæt relation til den boligsociale lederfunktion.

Forankring

Funktionen hænger tæt sammen med den boligsociale organisation og er som sådan kun relevant i sammenhæng med en boligsocial indsats.

5.4.2. Beboerredaktion

Problemkompleks

Gellerup og Toveshøj kan opleves som et parallelsamfund med egne kommunikationsveje og manglende kontakt til omverdenen. Sandheden er, at det er et mangfoldigt lokalsamfund med stærkt engagerede mennesker og et væld af aktiviteter. Samtidig er det også et område, hvor beboerne orienterer sig meget lidt mod deres umiddelbare omverden. Parablerne vidner om, at hjemlandets TV-kanaler har høj prioritet, ligesom sprogkundskaber begrænser adgangen til og interessen for at følge med i danske medier. Der er derfor en udbredt mytedannelse og et underskud i forhold til samfundsforståelse og –debat. Dette udmønter sig bl.a. i, at lokalbefolkningen ikke er klar over, hvor mange aktivitetstilbud der faktisk er i området til både børn, unge og ældre. Ligeledes er værdien og vigtigheden af uddannelse, deltagelse i samfundet, stemmeretten og mange andre borgerrettigheder og –pligter ikke har høj prioritet hos lokalbefolkningen. Et medie på eget sprog, med relevant udgangspunkt i forhold til debatten mm. vil være en isbryder i forhold til at skabe øget engagement og samfundsforståelse i området. Endvidere vil der erfaringsmæssigt være et par historier hver måned, som har bredere lokal, regional eller national interesse.

Målgruppe

Primært lokale beboere, som får et medie til nyheder, debat og baggrundsstof.

Sekundært lokalområdet (Aarhus), regionalt og nationalt, hvor gode historier om Gellerup gerne må fylde medierne.

Endvidere aktive beboere i lokalområdet med lyst og evne til at formidle til lokalbefolkningen.

Mål for aktiviteten

At nedbringe ungdomskriminalitet og udsatte børn og unge og øge børns trivsel og tilknytning til uddannelse.

Delmål

At øge bevidstheden om mulighederne og aktiviteterne i lokalområdet og det omkringliggende samfund.

Indhold og praksis

Beboerredaktionen bygger på erfaringerne med lokalradio, webnyheder, lokal-TV og trykte medier i området. Endvidere bygges videre på tidligere indsatser med gode erfaringer vedr. beboerdrevne nyheder mm. Indsatsen kvalificeres yderligere med en fokuseret kommunikationsstrategi, der skal skabe synergi mellem myndigheder, aktive beboere og den boligsociale indsats.

Medarbejderressourcer

Der ansættes en kommunikationsmedarbejder, som har det overordnede ansvar for den daglige nyhedsproduktion og en koordinerende rolle i forhold til web, trykte medier, TV og radio. Kommunikationsmedarbejderen skal endvidere sørge for at hverve lokale beboere til at levere indhold og etablere en redaktion bestående af professionelle og frivillige fra området. Der kan blive tale om yderligere en eller flere medarbejdere, som ansættes på fleks- eller skånejobsordning.

Succeskriterier

Leverance 1 kalenderår:

- Minimum en daglig områderelevant historie til web
- Minimum et ugentligt timelangt områderelevant TV-program
- Minimum en timelang ugentlig radioudsendelse
- Minimum to månedlige historier, som rammer medierne bredt i byen eller landsdækkende.
- Minimum otte beboerreportere uddannet og aktivt producerende.

Delresultat 1. Kalenderår:

- Bredt kendskab til medieaktiviteterne
- Redaktion etableret
- 100.000 visninger på web samt dækning af historier i TV og radio.

Resultat 1. Kalenderår:

Et fald i ungdomskriminalitet og udsatte børn og unge, øget tilknytning til uddannelse og øget trivsel for børn i området.

Samarbejdsrelationer

Det boligsociale sekretariat er projektejer på beboerredaktionen og står som officiel producent og afsender. Gellerup.nu ejes af Gellerup Fællesråd og stilles til rådighed til beboerredaktionen i projektperioden. Film og TV produceres af Filmprojekt Gellerup, og radiostationen etableres af Indvandrertv Aarhus.

Lokal evaluering

Der evalueres løbende kvalitativt på leverancer, proces og metode.

Forankring

Projektet tænkes forankret i lokalområdet ved at redaktionsrollen overtages af de øvrige samarbejdspartnere, som på sigt kan drive redaktionen med frivillige.

6. Organisering og evaluering

6.1. Organisation

Afsnittet afventer en drøftelse af organisering, herunder evt. kommunal repræsentation i styregruppen for den boligsociale helhedsplan, i styregruppen for udsatte boligområder.

Helhedsplanen er projektor organiseret som angivet herunder med boligselskabet som projektejer. Brabrand Boligforening har det fulde ansvar for økonomi, ansættelser og afrapportering ift. projektbeskrivelserne.

I den boligsociale styregruppe sikres fremdrift og koordination af helhedsplanens beskrevne indsatser, mål og visioner. Styregruppen består af de aktører, som har direkte aktier i den boligsociale helhedsplan. I styregruppen drøftes generelle spørgsmål, mens spørgsmål vedr. konkrete indsatser/aktiviteter/samarbejdsaftaler drøftes og behandles direkte mellem de involverede parter. Styregruppens kompetencer legitimeres ved at beboerdemokratiet er repræsenteret med et medlem, som dermed også har indflydelse på beslutningerne i styregruppen. Herudover sker der en løbende beretningsudveksling til administrationen, afdelingsbestyrelserne og hovedbestyrelsen. Styregruppen har som sådan ikke ansvar for indsatsen, men skal kvalificere de beslutninger, som den boligsociale leder og Brabrand Boligforenings administration træffer i forhold til den boligsociale helhedsplan.

Der foreslås to mulige modeller:

Model 1 foreslår, at styregruppen består af en repræsentant udpeget af hhv. Brabrand Boligforenings hovedbestyrelse, Brabrand Boligforenings administration og af Gellerupsekretariatet i Aarhus Kommune.

Den kommunale repræsentation skal komme fra Gellerupsekretariatet for at sikre, at den fysiske og den boligsociale helhedsplan hele tiden er synkroniseret, og at styregruppen træffer beslutninger på et tilstrækkeligt velinformeret grundlag i forhold til både Aarhus Kommunes og Brabrand Boligforenings respektive strategier for området Gellerup Toveshøj.

Model 2 foreslår, at styregruppen udelukkende består af repræsentanter for beboerdemokrati og administration i Brabrand Boligforening.

Afgørelser sker ved konsensusbeslutning. Eventuelle uenigheder afklares af BB.

Styregruppen mødes tre gange årligt. Dagsorden udsendes af den boligsociale leder, som fungerer som sekretær for styregruppen. Desuden deltager den boligsociale leder i de lokale fora Gellerupmodellen (lokale kommunale ledere og politiet), Samvirkets styregruppe (lokale beboere, foreninger og professionelle aktører), Risikostyringsgruppen (AAK Børn og Unges koordinerende enhed i Gellerup og Toveshøj) og Ad Hoc-udvalget (Brabrand Boligforenings hovedbestyrelses udvalg til styring af den fysiske helhedsplan for Gellerup og Toveshøj).

Der er pt. styregrupper for Fritidspatruljen og Foreningernes Hus (samme gruppe). Denne nedlægges med afviklingen af den nuværende helhedsplan 08.071. Der etableres i stedet følgegrupper i forhold til indsatsernes målgrupper, så eks. alle indsatser, der henvender sig til unge (fritidsjob, uddannelsesvejledning mm) har én følgegruppe, mens foreningsindsatserne har en anden følgegruppe og endelig en følgegruppe til de indsatser, der henvender sig til særligt udsatte beboere (frokostkøkkenet, verdenshaverne mm.).

Det boligsociale sekretariat fungerer som projektkontor for den boligsociale leder. Det er den person, som har det daglige ansvar for helhedsplanens gennemførelse. Den boligsociale leder har en stab af medarbejdere, hvortil varetagelsen af helhedsplanens forskellige indsatser uddelegeres.

6.2. Boligsocial leder

Indhold og praksis:

Den boligsociale leder skal stå i spidsen for og samle de boligsociale medarbejdere i en organisatorisk enhed for den boligsociale indsats i Gellerup-Toveshøj. Lederen skal skabe retning, struktur og rammer for det boligsociale arbejde og samtidigt have det fulde personaleansvar for de boligsociale medarbejdere. Desuden indgår lederen som en naturlig og ligeværdig del af boligforeningens øvrige ledergruppe.

Det daglige arbejde består i særlig høj grad af en løbende dialog med områdets beboere og kommunale samarbejdspartnere – og en til hver en tid tæt koordinering med den fysiske helhedsplan for området, hvor

lederen skal sætte fokus på de sociale aspekter, udfordringer og muligheder, der opstår i forbindelse og takt med de fysiske forandringer. Lederen skal bygge bro mellem og skabe bæredygtige alliancer blandt de mange aktører, der er omkring den boligsociale indsats samt medvirke til, at processer og organiseringer fokuseres i fælles indsatser.

Lederen skal sørge for markedsføring og profilering af den boligsociale indsats – både internt i boligforeningen og udadtil mod resten af Aarhus og Danmark. På den interne front er det vigtigt at placere og positionere indsatsen i foreningen, så indsatsen understøttes og forankres i foreningens øvrige drift og virke. Der skal kommunikeres til og med de øvrige medarbejdere i organisationen, og navigeres og medieres i samspillet mellem beboerdemokrati og administration.

Det er naturligt lederens opgave at sørge for fastholdelse og afrapportering på mål, økonomi og resultater i de konkrete boligsociale projekter.

Medarbejderressourcer:

En fuldtids lederstilling i projektperioden. Hertil knyttes 2/3 boligsocial kommunikationsmedarbejder til understøttelse af det daglige kommunikations- og administrationsarbejde i forbindelse med ledelse og sekretariatsdrift.

Samarbejdsrelationer:

Boligorganisationens administration og drift, kommunale institutioner og forvaltninger, politi, beboerdemokrati og den fysiske helhedsplan.

Lokal evaluering:

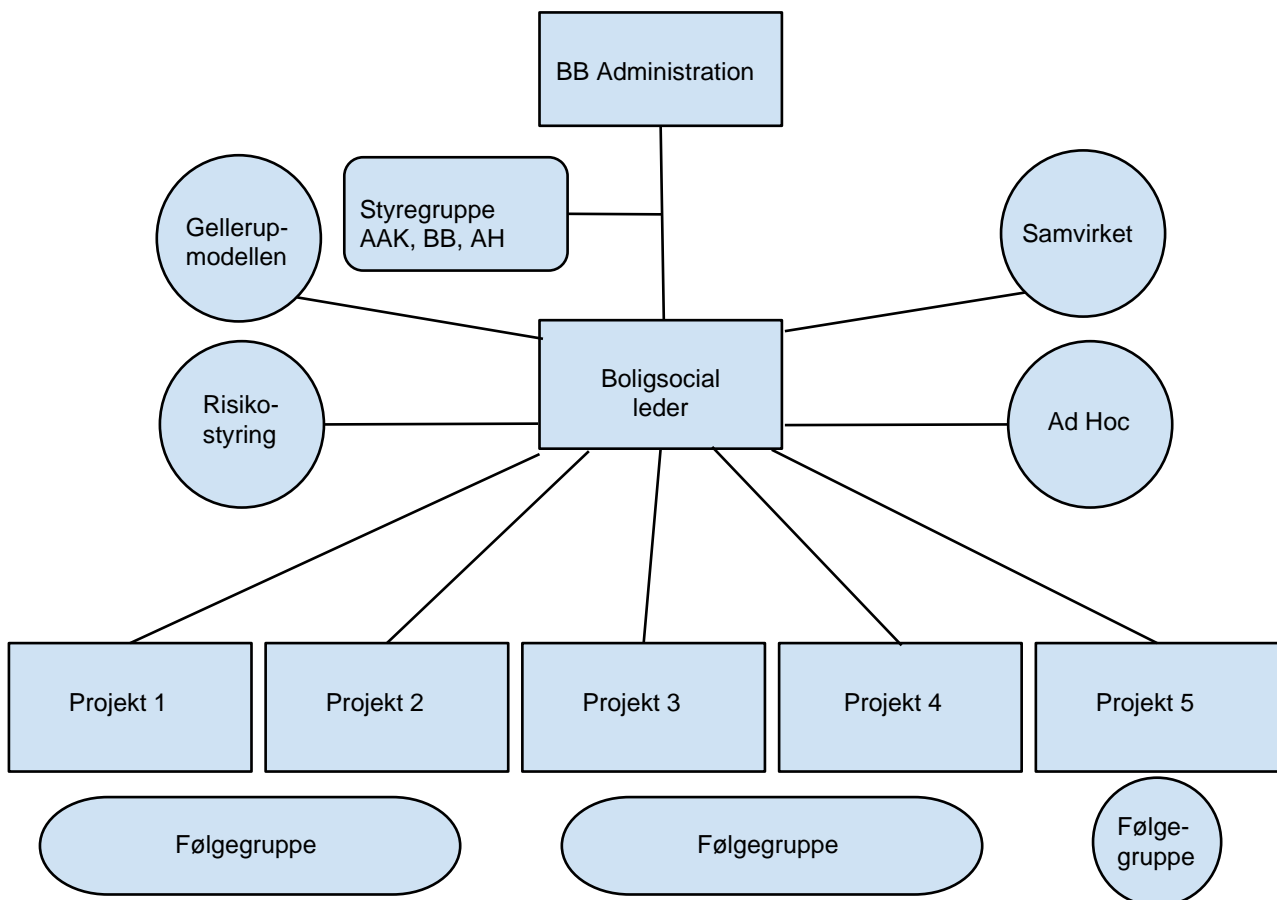
Lederstillingen evalueres løbende med udgangspunkt i de konkrete projekters effektindikatorer og leverancer – og sekundært ved medarbejderevaluering af funktionen.

Forankring:

Ved projektperiodens midtvejsevalueringer gøres de første overvejelser om lederfunktionens fremtidige rolle i en mulig ny helhedsplan post 2017.

6.3. Organisering i det boligsociale sekretariat

Organiseringen i det boligsociale sekretariat følger en tostrengt ansvars- og arbejdsfordeling. Det boligsociale sekretariat er ansvarsmæssigt organiseret efter en matrixorganisering, hvor centrale medarbejdere har hver deres faglige ansvarsområde med direkte reference til den boligsociale leder.

Alle stillinger

- Boligsocial leder
 - Kommunikations- og administrationsfunktion (2/3 stilling)
 - Tryghedsvandringer, blokambassadører, velkomst
 - skånejob til blokambassadører
 - Samvirket, foreningsudvikling, velkomst
 - Virksomhedsskole
 - Get2Ed
 - Get2Job
 - Fritidspatruljen
 - Fritidsjob
 - Frivillige fra VIAUC
 - Foreningernes Hus
 - Rengøring
 - Pedelfunktion
 - Administrativ medarbejder (sammen med Byggeriets Frokostkøkken)
 - Beboerredaktion
 - Frivillige beboerreportere
 - Fritidsjob
 - Verdenshaverne
 - Aktiveringsstillinger

- Fritidsjob
- Byggeriets Frokostkøkken (2/3 stilling)
 - Administrativ medarbejder/projektleder (sammen med Foreningernes Hus)
- Beboerrådgivning (1/2 stilling)
- Beboersekretær
- Beboerhus pedelfunktion (fleksjob)

Det boligsociale sekretariat vil i vid udstrækning søge at aktivere lokale beboere i aktivering, skånejobs og fleksjobs, hvor det er muligt. Disse medarbejdere vil høre under de respektive boligsociale medarbejders resort. I forhold til arbejdsudførelsen og den konkrete arbejdsfordeling nedsættes uformelle arbejdsgrupper for hvert indsatsområde. Arbejdsgrupperne vil gå på tværs af matrixorganiseringen, dels for at skabe sammenhæng og koordinering af det boligsociale arbejde, og dels for at de enkelte medarbejdere får kvalificeret og kompetent sparring inden for deres indsatsområde.

6.4. Evaluering

Hvert år i december måned foretages en status på den boligsociale helhedsplan. Der følges op på hvorvidt indeværende års milepæle er nået, og næste års milepæle planlægges/justeres. Endvidere foretages der også hvert år en mindre lokal evaluering, der vil have form af fokusgruppeinterviews, på baggrund af en udarbejdet spørgeguide, og vil involvere brugere, medarbejdere og samarbejdspartnere. Der er både fokus på procesevaluering, der skal hjælpe medarbejdere og samarbejdspartnere til at blive mere bevidste om hvad de gør, hvordan de gør og hvad de kan gøre bedre, og på resultatevaluering, der skal indgå i afrapportering af målopfyldelseskemaerne hos CFBU.

Hvert år i september indkaldes til en beboerhøring, hvor beboerne kan komme med deres uforbeholdne mening om de boligsociale initiativer og hvad området har brug for. Alle inputs samles op og bruges til justering af målsætninger ift. de respektive indsatser.

2 gange i løbet af helhedsplanens forløb foretages der supplerende lokale evalueringer, der varetages af eksterne konsulenter. Der er i budgettet afsat 2 x kr. 10.000 til lokal evaluering og i 2016 planlægges således en større, mere dybdegående evaluering, der samler trådene fra de mindre årlige evaluering samt går i dybden med yderligere, evalueringsrelevante emner. Den store evaluering følges op i 2017 med en mindre evaluering. De to evalueringer skal bl.a. danne grundlag for det fremtidige boligsociale arbejde og foregriber evt. arbejdet med en ny boligsocial helhedsplan.

Udover ovennævnte evalueringer, vil der ved udgangen af helhedsplanens projektperiode blive gennemført en effektevaluering på baggrund af de udvalgte effektindikatorer jf. afsnit 4.1. fra Aarhus Kommune og de almene boligforeningers fælles boligsociale monitoreringssystem (BoSocData). BoSocData er et monitoreringssystem, som rummer forskellige demografiske og socioøkonomiske data på emner som bl.a. beskæftigelse, kriminalitet samt børn og unge for alle almene boligafdelinger i Aarhus. Data foreligger, hvor det er muligt, på CPR-niveau, men bliver aggregeret til boligområdeniveau, hvilket muliggør en unik effektmåling af boligområdet på relevante boligsociale indikatorer samt muliggør løbende monitorering og komparation med sammenlignelige boligområder. Indikatorerne er alle konstrueret som en "andel", hvor et fald som regel indikerer en positiv udvikling i boligområdet. Effektevalueringen af den boligsociale helhedsplan i Gellerup Toveshøj 2014-2017 ser således på udviklingen på de udvalgte effektindikatorer fra før projektperioden og til projektperiodens udløb.

7. Overordnet tidsplan/milepælsplan for hele helhedsplanen

- April 2012-marts 2013
 - udarbejdelse af prækvalifikation
 - ansættelse af boligsocial leder

- April 2013-september 2013
 - udarbejdelse af boligsocial helhedsplan
 - afklaring af snitflader
 - udarbejdelse af samarbejdsaftaler
- September-november 2013
 - Godkendelse af boligsocial helhedsplan
- Oktober-december 2013
 - Etablering og indretning af fysiske rammer for sekretariat
- November 2013
 - Boligsocial helhedsplan godkendt af LBF, Aarhus Kommune og BB
 - Projekterne Boligsocial leder, Vejledningscentret og Samvirkeseekretæren lukkes ned
- December 2013
 - Boligsocial leder, Get2Ed-vejleder, kommunikationsmedarbejder og samvirkeseekretær ansættes i herværende helhedsplan.
- Januar 2014
 - Officiel start på helhedsplan 2013-16
 - Seminar for alle boligsociale medarbejdere og samarbejdspartnere, hvor den nye helhedsplan præsenteres (vision, strategi, aktiviteterne, metoderne) og der arbejdes med metoder/aktiviteter.
 - 1. styregruppemøde
 - Opstart af aktiviteter i indsatsområde 1: Børn, unge og familie
 - Opstart af aktiviteter i indsatsområde 2: Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
 - Opstart af aktiviteter i indsatsområde 3: Beboernetværk, inddragelse og demokrati
 - Opstart af aktiviteten i indsatsområde 7: Image og kommunikation
 - Samarbejdskonference for alle aktører i den boligsociale helhedsplan
- Februar
 - Ansættelse af medarbejdere i projekter
- Juni
 - Styregruppemøde
 - Alle aktiviteter er i gang
 - Projekterne Foreningernes Hus og Fritidspatroljen lukkes ned i helhedsplan 08.071.
- August
 - Projekterne Foreningernes Hus og Fritidspatroljen etableres i herværende helhedsplan.
- September
 - Styregruppemøde
 - Beboerhøring
- December
 - Lokal evaluering 2014
- Januar 2015
 - Styregruppemøde
- Marts
 - Samarbejdskonference for alle aktører i den boligsociale helhedsplan
- Maj
 - Styregruppemøde
- September
 - Styregruppemøde
- December
 - Lokal evaluering 2015
- Januar 2016

- Styregruppemøde
- Marts
 - Samarbejdskonference for alle aktører i den boligsociale helhedsplan
- April
 - Større Evaluering
- Maj
 - Styregruppemøde
- September
 - Styregruppemøde
- November
 - Workshop omkring den nye helhedsplan (2018-21)
- December
 - Lokal evaluering 2016
- Januar 2017
 - Styregruppemøde
- Marts
 - Samarbejdskonference for alle aktører i den boligsociale helhedsplan
 - Opfølgende evaluering
- Maj
 - Styregruppemøde
- September
 - Styregruppemøde
- December
 - Lokal evaluering 2017